

DOBLE GRAU D'EDUCACIÓ INFANTIL I D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA AMB MENCIÓ
D'ANGLÈS

**PLA DE MILLORA DEL PEC DE L'ESCOLA CÈLIA
ARTIGA: ESCOLA VERDA
Projecte "Tintem l'Escola de Verd"
TREBALL DE FI DE GRAU II**

Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia

Noms i cognoms: **Paula Alfonso Alquézar**

Tutora FCEP: **Maria José Muñoz Álvarez**

Curs: **2024/2025**

Índex

1. Introducció	4
2. Marc teòric	6
2.1. Què és ser Escola Verda?	6
2.1.1. Xarxa d'Escoles Verdes	6
2.1.2. Procés per ser Escola Verda	8
2.2. La importància de l'educació ambiental en el sistema educatiu	13
2.3. Fonaments pedagògics de l'Escola Verda	16
2.4. Beneficis d'implementar un projecte d'Escola Verda	18
2.5. Integració de la sostenibilitat en el PEC	19
3. Marc normatiu	25
4. Desenvolupament del Projecte	30
4.1. Objectius generals	30
4.2. Objectius específics	30
4.2.1. Àmbit pedagògic	31
4.2.2. Àmbit docent	31
4.2.3. Àmbit de comunitat educativa i entorn	31
4.2.4. Àmbit de gestió i funcionament	31
4.2. Estratègies	33
4.3. Activitats	45
4.4. Indicadors d'avaluació	51
4.4.1. Seguiment global del projecte	53
4.5. Implicació dels diferents sectors de la comunitat	53
4.6. Integració en el currículum	54
4.6.1. Educació infantil	55
4.6.2. Educació primària	57
4.6.3. Competències transversals dins del currículum d'educació primària	63
Conclusions	65
Bibliografia	68
ANNEXOS	71

Índex de figures i taules

Principis fonamentals establerts per la LEC en relació amb la sostenibilitat i les escoles verdes	7
Orientacions per tal d'aplicar un enfocament sostenible al pla d'estudis de l'escola (UNESCO, 2025)	9
Principis de la sostenibilitat (CATESCO, 2023)	14
Beneficis de la implementació del projecte d'Escola Verda	18
Mapa conceptual dels punts clau de la sostenibilitat dins del PEC segons Joseba Martínez Huerta	20
Taules que mostren el Marc Normatiu que segueix l'escola per dur a terme el pla de millora del PEC	25
Taules que mostren l'objectiu específics de cada àmbit	31
Taules que recullen les estratègies i accions dutes a terme per a l'objectiu de cada àmbit	33
Taules que recullen les activitats proposades per a cada acció de cada àmbit	45
Taules que mostren els indicadors d'avaluació per a cada objectiu de cada àmbit	51
Mapa conceptual que recull la implicació dels diferents sectors de la comunitat en el projecte	54
Taules que recullen la integració en el currículum d'educació infantil	55
Taules que recullen la integració en el currículum d'educació primària	58
Taules que recullen la integració de les competències transversals dins del currículum d'educació primària	64

1. Introducció

L'Escola Cèlia Artiga ha experimentat una transformació significativa arran de la modificació del Projecte Educatiu del Centre (PEC)¹, un canvi que ha repercutit positivament en diversos àmbits de l'escola. Entre les modificacions més destacades es troben la reorganització dels espais gràcies a diverses reformes estructurals de l'edifici, l'optimització de la distribució del temps destinat tant a l'alumnat com al professorat i la millora de la metodologia d'ensenyament-aprenentatge. Aquests canvis han permès que l'Escola Cèlia Artiga esdevingui un entorn més funcional, eficient i adaptat a les necessitats educatives actuals, afavorint una experiència d'aprenentatge més enriquidora per a tot l'alumnat de l'escola.

El centre es troba situat al barri Sol i Vista de Reus, una zona perifèrica que presenta diverses particularitats socioculturals, com ara el nivell d'instrucció i ocupació de les famílies, ja que gran part d'elles tenen treballs de baixa remuneració que impliquen un nivell socioeconòmic baix. El centre, inaugurat el 1981, s'ha adaptat al llarg dels anys a les necessitats canviants de la població, passant per diferents fases de creixement i transformació. Actualment, es tracta d'una escola d'una línia, amb una ràtio mitjana de 22 alumnes per aula i un perfil d'alumnat divers, amb una presència significativa d'alumnes nouvinguts i amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE)².

Tot i aquestes millores i modificacions, considero que encara hi ha un aspecte que no s'ha tractat amb la suficient profunditat en la primera revisió del PEC, el Projecte d'Escola Verda. En un context global en què la sostenibilitat i el respecte pel medi ambient esdevenen aspectes crucials i significatius per al futur del nostre planeta, considero que és fonamental que l'escola incorpori i potenciï accions i estratègies pedagògiques que fomentin una consciència ecològica entre l'alumnat i tota la comunitat educativa.

---

¹ Projecte Educatiu del Centre (PEC): document que inclou els trets d'identitat del centre, els principis pedagògics, els principis organitzatius i el projecte lingüístic.

² NESE: alumnat que necessita i requereix certs recursos o adaptacions especials per garantir el seu aprenentatge i desenvolupament a l'escola.

En aquest sentit, el present treball pretén analitzar i identificar els aspectes que necessiten millora dins del PEC de l'Escola Cèlia Artiga i proposar accions i estratègies concretes per potenciar la implementació de diferents propostes. Aquestes propostes inclouran mesures per incrementar la conscienciació ambiental entre l'alumnat i les famílies, la incorporació d'activitats i hàbits sostenibles en la vida quotidiana de la comunitat, la millora de la pràctica docent tenint en compte el món que ens envolta i la reducció de l'impacte ecològic del centre.

Per aquest motiu, em centraré en el desenvolupament d'un pla de millora específic per al Projecte d'Escola Verda del centre, amb l'objectiu principal de reforçar la seva presència dins del PEC i consolidar la seva aplicació a la vida diària del centre i de la comunitat educativa:

- **Integrar l'educació per a la sostenibilitat en el projecte educatiu** i en la vida quotidiana del centre, fomentant la consciència ecològica i compromesa amb el medi ambient.
- **Aportar eines i estratègies per sensibilitzar l'alumnat i tota la comunitat educativa** sobre la importància de cuidar l'entorn i fomentar hàbits responsables des de la primera infància.

Així doncs, a través d'aquests objectius principals i de les diferents accions i estratègies que es descriuen al llarg d'aquest treball, es pretén que tota la comunitat educativa adopti un compromís actiu amb la sostenibilitat, tant dins de l'Escola Cèlia Artiga com fora, promovent així una actitud crítica, reflexiva i positiva envers el seu entorn.

Per acabar, crec fermament que l'educació té un rol clau en la construcció d'un futur més conscient de la necessitat de cuidar el medi ambient i promoure la sostenibilitat. Per tant, considero essencial dedicar aquest **pla de millora del PEC de l'Escola Cèlia Artiga a l'Escola Verda**, mitjançant el projecte "Tintem l'Escola de Verd". A través d'aquest projecte, es transmeten valors i hàbits que ajudaran a formar ciutadans/es responsables i compromesos amb l'entorn que els envolta. A més, cal destacar que iniciar aquest aprenentatge des de la infància garanteix que els més petits integrin aquests valors i els puguin transmetre a futures generacions, contribuint així a un canvi real i durador en el temps.

2. Marc teòric

En aquest apartat, s'analitzen manera extensa i detallada quines són les bases teòriques que emmarquen les idees desenvolupades al llarg d'aquest treball. Es fan referència a autors i teories que han abordat l'educació ambiental, la sostenibilitat i la pedagogia ecològica, establint els fonaments que recolzen la importància d'aquestes disciplines en l'educació actual.

2.1. Què és ser Escola Verda?

Les **Escoles Verdes** són centres educatius **compromesos amb la sostenibilitat**, que treballen per fomentar una **educació ecosocial** que transformi el centre educatiu, el seu entorn i la seva comunitat.

Una Escola Verda es defineix com a una institució educativa que adopta un enfocament integral d'Educació per al Desenvolupament Sostenible (EDS), particularment per **abordar el canvi climàtic a través de l'educació**. Les Escoles Verdes tenen com a objectiu principal promoure el coneixement i les habilitats d'aspectes socials, culturals i ambientals del desenvolupament sostenible. (UNESCO, 2025).

D'acord amb aquest enfocament, l'Escola Cèlia Artiga pretén formar part de les Escoles Verdes, promovent des de la primera infància fins als més grans, una **educació basada en valors que respectin els principis de sostenibilitat**.

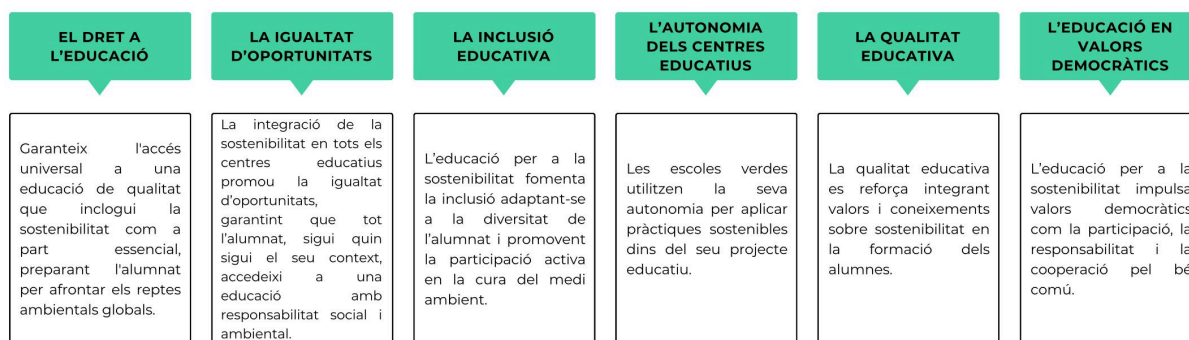
2.1.1. Xarxa d'Escoles Verdes

La Xarxa d'Escoles Verdes de Catalunya és una iniciativa impulsada pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya amb l'objectiu de fomentar l'educació per a la sostenibilitat en els centres educatius de tot el territori. Aquesta xarxa agrupa escoles, instituts i altres centres educatius que volen integrar **l'educació ambiental i la sostenibilitat** en els seus **projectes, activitats quotidianes** i en el **conjunt** de la comunitat educativa. Per afavorir aquesta integració, el Departament d'Educació i el Departament de Territori i Sostenibilitat impulsen el Programa d'Educació per a la Sostenibilitat, que busca que tots els centres educatius de Catalunya incorporin els principis, objectius i accions

necessàries per al desenvolupament de les competències bàsiques en educació ambiental i sostenibilitat, seguint els **principis fonamentals** establerts per la **Llei d'Educació de Catalunya (LEC)**. (GENCAT, 2024):

Figura 1

Principis fonamentals establerts per la LEC en relació amb la sostenibilitat i les escoles verdes

Les escoles que en formen part constitueixen una comunitat de centres educatius que han demostrat el seu compromís amb la sostenibilitat i l'educació ambiental. El curs passat, 2023-2024, es va celebrar el 25è aniversari de la Xarxa i, actualment, hi ha més de vuit-cents centres que hi participen.

La Xarxa d'Escoles Verdes és una eina per promoure la **conscienciació i l'acció** en temes de medi ambient i sostenibilitat, amb l'objectiu de formar als alumnes, als docents i a la comunitat educativa en general per tal de fomentar la seva implicació en la cura del planeta. Els centres que formen part d'aquesta xarxa es comprometen a:

1. **Integrar la sostenibilitat en el currículum educatiu:** Es tracta de fer de la sostenibilitat una matèria transversal en les diferents àrees d'aprenentatge, implicant als alumnes en el coneixement i la resolució de problemes ambientals.
2. **Realitzar una diagnosi ambiental del centre:** Cada centre ha de fer una anàlisi de la seva situació respecte a la sostenibilitat, identificant punts forts i àrees de millora, i establint un Pla d'Acció per abordar aquestes qüestions.

3. **Involucrar a tota la comunitat educativa:** La participació dels alumnes, el personal docent, les famílies i altres membres de la comunitat és essencial per aconseguir que el projecte sigui un èxit.
4. **Promoure pràctiques sostenibles a l'escola:** Els centres que formen part de la xarxa duen a terme accions concretes en matèria de sostenibilitat, com el foment del reciclatge, l'estalvi d'aigua i energia, la reutilització de materials, entre altres.
5. **Avaluar i millorar:** Els centres de la Xarxa d'Escoles Verdes realitzen avaluacions periòdiques per revisar els seus avenços i establir nous objectius. Això els permet ajustar les seves estratègies i mantenir un procés de millora contínua.

El programa inclou també **formació per al professorat** perquè adquireixin coneixements i eines per integrar l'educació per a la sostenibilitat en les seves classes i en la gestió del centre. Els centres que compleixen els requisits del programa i demostren el seu compromís amb l'educació per a la sostenibilitat poden obtenir el **certificat d'Escola Verda**, un reconeixement a la tasca realitzada en aquest àmbit. (GENCAT, 2024).

En resum, la Xarxa d'Escoles Verdes de Catalunya és una comunitat d'escoles compromeses amb la formació en valors de sostenibilitat, que busquen convertir-se en exemples de bones pràctiques mediambientals i, al mateix temps, preparar els alumnes per afrontar els reptes globals del segle XXI en matèria de medi ambient i canvi climàtic.

2.1.2. Procés per ser Escola Verda

Aquest curs 2024-2025, **l'Escola Cèlia Artiga vol formar part de la Xarxa d'Escoles Verdes de Catalunya** per tal d'establir el seu compromís amb la sostenibilitat, l'educació ambiental i la formació integral dels seus alumnes. Aquesta decisió s'emmarca en la voluntat d'oferir als estudiants una educació que no només els proporcioni coneixements acadèmics, sinó també valors i habilitats per a un desenvolupament més conscient i respectuós amb el medi ambient.

Així doncs, segons la UNESCO, per tal d'adoptar un enfocament inclusiu i responsable amb el medi ambient, les escoles han de seguir i aplicar els següents passos:

Figura 2

Orientacions per tal d'aplicar un enfocament sostenible al pla d'estudis de l'escola (UNESCO, 2025)

Seguidament, per tal de formar-hi part, el Programa Escoles Verdes³ ofereix un **curs de formació inicial en educació per a la sostenibilitat (ES)**, el qual està adreçat a tots els centres educatius de Catalunya que es volen començar a involucrar en el desenvolupament de continguts de l'ES i integrar-los de forma coherent en el seu projecte educatiu de centre. Els cursos es realitzen a diversos serveis territorials del Departament d'Ensenyament i estan dirigits a equips professionals de centres que incloguin, com a mínim, un membre de l'equip directiu (o qui el substitueixi).

³ Programa Escoles Verdes: conjunt d'iniciatives, accions i activitats que els centres educatius han de seguir per convertir-se en part de la Xarxa d'Escoles Verdes.

La formació del professorat dels centres educatius és una **prioritat** dels Departaments d'Educació i de Territori i Sostenibilitat, ja que és una eina de suport i d'enfortiment del projecte educatiu de cada centre que promou l'intercanvi pedagògic i la formació de persones de diferents centres educatius vers el respecte pel medi ambient. (*Serveis Educatius Baix Camp, 2025*).

El programa ofereix diverses modalitats formatives:

- Formació inicial d'equips de centre: iniciació a l'educació per a la sostenibilitat.
- Seminaris territorials d'equips de centre.
- Formacions temàtiques i tallers en funció de les necessitats detectades en cada servei territorial.

Durant el curs de formació, els equips dels centres treballaran en la creació del seu Pla d'Educació per a la Sostenibilitat (PES), que inclou:

- L'anàlisi inicial de la situació del centre respecte a l'ES, identificant aspectes assolits i àrees a millorar.
- Els objectius estratègics del centre en l'àmbit de l'ES, que s'han d'incorporar tant en el Projecte Educatiu com en el Projecte de Direcció del centre.
- La prioritització d'aquests objectius, que caldrà reflectir en el Projecte de Direcció.

El primer Pla d'Acció (PA) anual per al curs següent, s'ha d'incloure en la Programació General Anual del centre. Aquest PA inclou actuacions diverses en diferents àmbits del Programa, amb els criteris d'avaluació corresponents per permetre una autoavaluació i identificar possibles millores a integrar en el pla o en la redefinició dels objectius.

Una de les sessions de formació té com a objectiu proporcionar eines als centres per fomentar la participació de la comunitat educativa i crear el Comitè Ambiental, que serà l'equip encarregat de coordinar i impulsar el projecte d'educació per a la sostenibilitat.

El curs del primer any de formació és de 30 hores distribuïdes en 20 hores presencials amb una persona formadora experta en la matèria i, 10 hores de treball personal tutoritzat. Abans de l'inici de curs es realitza una sessió de claustre al centre per tal d'aclarir i explicar què vol dir ser escola verda i els compromisos que adquireix l'escola en incorporar-se a la xarxa. En aquesta formació han de participar entre tres i quatre docents per centre i, un d'ells, ha de ser membre de l'equip directiu.

El curs que es duu a terme el segon any de formació, el centre ha de participar en tres sessions de Comissió de seguiment territorial (un total de 15 hores), ha de realitzar dues formacions temàtiques (20 hores) i, finalment, ha de fer diferents sessions de treball amb un "centre padri".

Els objectius de la formació són els següents:

- Identificar els conceptes claus en educació per a la sostenibilitat i la seva importància curricular i educativa.
- Promoure l'avaluació inicial i continuada del centre en relació amb els 4 contextos d'acció de la Xarxa Escoles Verdes: desenvolupament curricular, gestió del centre, implicació amb l'entorn i participació de la comunitat educativa en el desenvolupament del projecte.
- Ajudar els centres a concretar objectius a mitjà i llarg termini en relació amb l'educació per a la sostenibilitat per a la seva incorporació en els documents de gestió educativa dels centres educatius.
- Facilitar espais i eines per compartir i millorar les accions d'educació per a la sostenibilitat que els centres desenvolupen en el marc de les seves Programacions Generals Anuals.
- Promoure l'aprenentatge a partir de l'intercanvi d'experiències i el treball en xarxa.
- Analitzar recursos educatius que poden ajudar al desenvolupament curricular de les accions.

A més a més, el programa ofereix un gran ventall de modalitats formatives de formació per a centres:

- **Formació inicial d'equips de centre:** Iniciació a l'educació per a la sostenibilitat: s'adrecen a tots els centres de Catalunya que volen començar a desplegar els continguts de l'educació per a la sostenibilitat i integrar-los de forma coherent en el Projecte educatiu del seu centre.
- **Comissions de seguiment:** Adreçades als coordinadors de centres educatius que formen part del Programa d'Escoles Verdes. Les comissions són una modalitat formativa per compartir i intercanviar projectes entre professorat de diferents centres, per promoure la col·laboració entre centres per a la realització de projectes compartits d'educació per a la sostenibilitat i per fer el seguiment del procés de millora contínua de cada centre.
- **Trobades d'intercanvi:** Adreçades a l'alumnat i professorat d'escoles verdes amb l'objectiu de compartir experiències, propostes i reflexions i ser un motor per promoure la participació de l'alumnat en els projectes del centre i la millora de les accions.
- **Trobades temàtiques:** Adreçades a professorat d'escoles verdes per aprofundir en alguna temàtica específica, amb aportacions d'experts i amb la presentació i anàlisi de recursos educatius que ajuden el desenvolupament curricular de les accions i a innovar en els projectes que desenvolupa el centre.

Cal tenir en compte que es reconeixerà aquells centres que tinguin un compromís de millora continuada en tots els àmbits d'actuació del centre: currículum, gestió, participació, implicació amb l'entorn... A més, cada any els centres han de validar aquest compromís amb la seva inscripció, participació i realització de les tasques i amb la concreció de les accions que duren a terme. (GENCAT, 2024).

El reconeixement del centre com a part de la Xarxa d'Escoles Verdes es fa per primera vegada després d'executar satisfactòriament el primer Pla d'Acció i obtenir el certificat del primer seminari d'equip de centre.

Cada 4 anys, el centre realitza una autoavaluació global que revisa el Pla d'Educació per a la Sostenibilitat (a les escoles públiques, coincideix amb la renovació del projecte de direcció). A més, cada 8 anys, el centre actualitza aquest pla, realitzant una autoavaluació més profunda, amb una nova diagnosi de la seva situació, establint nous objectius estratègics i prioritant-los, així com definint el Pla d'Acció per al pròxim curs escolar.

És important destacar que només s'obté el certificat de la formació si s'assisteix a un mínim del 80% de les hores de formació i si hi ha una avaluació positiva de les tasques que cal realitzar (Pla d'actuació per a la sostenibilitat i Pla d'Acció).

Finalment, cal tenir en compte que el procés per esdevenir Escola Verda no es limita a una simple implementació de canvis superficials, sinó que suposa un **compromís profund** i una transformació integral que abasta tots els àmbits de la vida escolar. Aquesta transició requereix la **implicació activa** de **tots els membres** de la comunitat educativa, des dels alumnes fins al personal docent, passant per les famílies i la resta de la comunitat. A més, és essencial que la direcció de l'Escola Cèlia Artiga assumeixi un paper de lideratge clar i decidit, promovent la coordinació de les accions i la creació d'un ambient propici per a la sostenibilitat. Aquest lideratge ha de ser capaç de guiar els processos de canvi, establir objectius clars i inspirar i encoratjar a tots els membres del centre a involucrar-se en la causa. La creació d'una cultura de sostenibilitat, basada en l'educació, l'acció concreta i la reflexió constant, depèn, en gran mesura, de la complicitat i el treball conjunt de tots/es, amb la finalitat d'assolir una escola verda que sigui exemple i model de compromís amb el medi ambient i els valors de la sostenibilitat. (*Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico, 2025*).

2.2. La importància de l'educació ambiental en el sistema educatiu

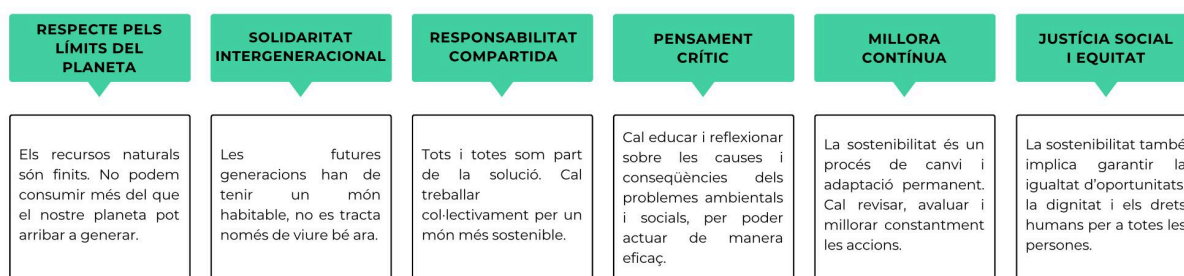
Actualment, aconseguir un desenvolupament sostenible que reverteixi en les persones i respecti el medi ambient és un repte. Per aquest motiu, Nacions Unides ha establert l'Agenda 2030 i els seus 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS); una crida urgent a l'acció conjunta per fer indissociables progressos, sostenibilitat, justícia i Drets Humans. (*CATESCO, 2023*).

Amb aquesta finalitat, la UNESCO promou l'Educació per al Desenvolupament Sostenible (EDS) des de l'any 1992, amb l'objectiu de **capacitar les generacions actuals i futures** per afrontar els reptes globals i aconseguir els ODS a través d'una educació transformadora i orientada a la sostenibilitat.

L'EDS no consisteix només a ensenyar el desenvolupament sostenible i afegir continguts nous a les assignatures curriculars, l'Escola Cèlia Artiga s'ha de poder considerar en si mateixa un lloc d'aprenentatge i experiència per al desenvolupament sostenible, orientant tots els seus processos cap als principis de la sostenibilitat. (CATESCO, 2023).

Figura 3

Principis de la sostenibilitat (CATESCO, 2023)

L'EDS és un component fonamental de l'ODS 4.7, que fa referència a garantir una educació de qualitat inclusiva, equitativa i d'igualtat de gènere. L'Objectiu 4.7 de l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible estableix que per assolir una educació de qualitat és imprescindible **incorporar l'ensenyament dels valors del desenvolupament sostenible, els drets humans, la cultura de pau i la ciutadania global**. Així, l'educació per al desenvolupament sostenible s'inclou com a part d'aquest objectiu per garantir que les persones tinguin els coneixements i habilitats necessàries per contribuir al desenvolupament social, econòmic i ambiental de manera sostenible en compromís amb la protecció del planeta. Aquest enfocament educatiu dota el professorat dels coneixements, competències, valors i capacitat per prendre decisions amb coneixement de causa i per actuar amb responsabilitat per protegir el medi ambient, promovent una societat igualitària i justa. (UNESCO, 2025).

En canvi, l'enfocament del concepte d'**Educació Verda**⁴, va més enllà de l'ensenyament del canvi climàtic per incloure també aspectes com la importància de l'entorn d'aprenentatge, la preparació dels docents, la creació de contextos adequats per promoure un aprenentatge més profund i significatiu, entre d'altres. Per tant, l'Educació Verda és un enfocament global que dota a l'alumnat de les habilitats, les actituds i els coneixements necessaris perquè puguin portar a terme accions significatives de mitigació, adaptació i resiliència al canvi climàtic. (UNESCO, 2025). És a dir, mentre que l'EDS se centra més en l'adquisició de coneixements i valors relacionats amb la sostenibilitat, l'Educació Verda té un enfocament més ampli i pràctic, amb un èmfasi especial en les qüestions climàtiques i les accions concretes per mitigar-ne els efectes.

Els problemes mundials, com ara el canvi climàtic, cada cop estan més presents en el nostre dia a dia i exigeixen de manera urgent un canvi dels nostres estils de vida, començant per la nostra manera de pensar i actuar. Per això, **l'educació pren un paper clau i imprescindible** en aquest aspecte, ja que és la millor via i un instrument essencial per aconseguir-ho. (Irina Bokova, directora general de la UNESCO).

Així doncs, l'Educació Verda emergeix com la **millor solució a llarg termini** per al nostre planeta, ja que **prepara les noves generacions per afrontar els reptes ambientals** mitjançant un enfocament pràctic i orientat a l'acció. Segons un estudi realitzat per la UNESCO l'any 2021, gairebé el 50% dels plans d'estudi nacionals analitzats no mencionen el canvi climàtic i, només un terç dels docents se senten capacitats per ensenyar-ne els efectes. Per abordar aquesta situació, la UNESCO ha establert les Normes de Qualitat per a les Escoles Verdes, entre les quals s'inclou la creació de comitès de governança amb la participació de tota la comunitat educativa, la realització d'auditories de recursos i residus i, la integració de l'educació sobre el canvi climàtic als plans d'estudi.

---

⁴ Educació Verda: enfocament educatiu que busca preparar l'alumnat per a afrontar reptes ambientals amb una visió pràctica, activa i holística, promovent el desenvolupament de la sostenibilitat i la responsabilitat ambiental dins i fora de l'aula.

2.3. Fonaments pedagògics de l'Escola Verda

Tal com s'ha explicat anteriorment, l'educació ambiental ha esdevingut una necessitat essencial en el context actual, on els reptes mediambientals i socials requereixen una implicació activa i conscient per part de la societat i, per tant, de l'escola. En aquest sentit, el projecte "Tintem l'Escola de Verd" de l'Escola Cèlia Artiga es presenta com una proposta educativa transformadora que busca integrar els valors de sostenibilitat i responsabilitat ecològica en el seu dia a dia, tant dins de l'entorn escolar com fora. La seva implementació, més enllà d'aconseguir un aprenentatge passiu, promou una educació activa i crítica, on l'alumnat esdevé conscient dels problemes mediambientals.

Aquesta necessitat d'integrar l'educació ambiental a l'escola es fonamenta en diverses teories pedagògiques que donen suport a un aprenentatge significatiu i experiencial. Autors com Lev Vigotsky, John Dewey i Paulo Freire han influït profundament en la manera com entenem l'ensenyament i l'aprenentatge.

- **Vigotsky:** El psicòleg rus va proposar la teoria de l'aprenentatge basada en la interacció social i el desenvolupament cognitiu a través de la mediació. La seva idea de l'**aprenentatge significatiu** s'integra perfectament en el context de l'educació ambiental, ja que implica que l'alumnat aprèn millor quan pot relacionar el coneixement amb la seva realitat i el seu entorn. El treball en equip i la col·laboració social, claus en l'escola verda, poden ajudar els estudiants a entendre els reptes ambientals a través de discussions i resolució conjunta de problemes. La **Zona de Desenvolupament Proximal (ZDP)** de Vigotsky, on l'alumne aprèn millor amb l'ajuda d'altres, també es pot aplicar a la manera en què els estudiants poden compartir experiències i coneixements per fer front a qüestions mediambientals, fomentant una implicació activa en la sostenibilitat.
- **Dewey:** John Dewey, un dels principals exponents de l'educació progressista, va defensar l'**aprenentatge experiencial**, és a dir, que els estudiants aprenen millor a través de l'experiència directa i activa. Per aquesta raó, la proposta de l'escola verda s'ajusta perfectament a la seva visió pedagògica, ja que implica que els estudiants es connectin de manera directa amb la natura, el medi ambient i la seva comunitat. Dewey considerava que l'educació ha de

ser un procés dinàmic, on els estudiants interactuïn amb el seu entorn per a desenvolupar habilitats crítiques i creatives. Un projecte d'escola verda, on els alumnes participen en activitats relacionades amb la sostenibilitat (com el reciclatge, la conservació d'energia, o la cura dels espais verds), els permetria viure i aprendre a través d'experiències concretes, preparant-los per a afrontar els reptes ambientals reals.

- **Freire:** Paulo Freire va ser un referent de l'**educació crítica**, que busca promoure la consciència crítica dels estudiants per transformar la societat. La seva pedagogia està centrada en la **relació dialògica** entre mestre i alumne, i en la **formació de ciutadans crítics** capaços de qüestionar i transformar les condicions socials, econòmiques i ambientals. Integrar l'educació ambiental en l'escola verda respon a aquest enfocament de Freire, ja que l'objectiu és que els estudiants no només aprenguin sobre els problemes mediambientals, sinó que també siguin capaços de reconèixer les causes socials i polítiques d'aquests problemes i actuïn per transformar-los. Freire proposava que els alumnes han de ser protagonistes del seu aprenentatge i de la seva acció en la comunitat. Així, la participació en projectes ecològics i comunitaris permetria als estudiants de l'escola verda desenvolupar aquesta consciència crítica i de transformació social en el context ambiental.

Per tant, la teoria de Vigotsky sobre l'aprenentatge social i significatiu, el model de Dewey de l'aprenentatge vivencial i l'educació crítica de Freire per a la transformació social, ofereixen els fonaments pedagògics per justificar la necessitat d'un enfocament educatiu que inclogui la sostenibilitat com a part fonamental de la seva pràctica.

2.4. Beneficis d'implementar un projecte d'Escola Verda

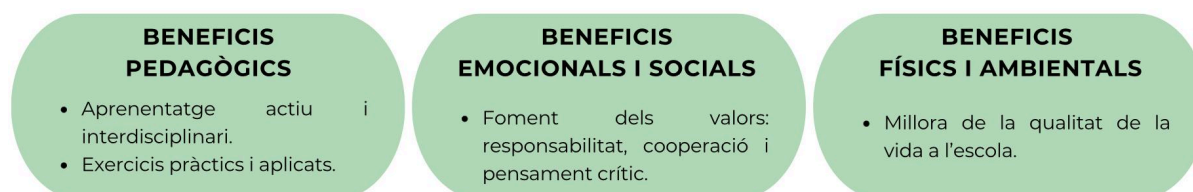
Segons la informació consultada a la pàgina oficial de la Xarxa d'Escoles Verdes de la Generalitat de Catalunya, aquesta xarxa és una iniciativa que té com a objectiu integrar valors i pràctiques relacionades amb la sostenibilitat i el respecte del medi ambient dins dels centres educatius de Catalunya. A través d'aquesta acció, es busca que les escoles adoptin una **visió més respectuosa amb el medi ambient**, traduint aquest enfocament en activitats concretes i en un canvi de mentalitat dins de la comunitat escolar. Així, no només es promou la sensibilització sobre temes ambientals, sinó també la **implementació de pràctiques** com l'ús responsable dels recursos naturals, el reciclatge i l'educació per a la sostenibilitat, amb la finalitat de fomentar una educació ambiental activa i pràctica que impliqui tant l'alumnat com la comunitat educativa en general.

La Xarxa d'Escoles Verdes forma part d'una estratègia més àmplia per promoure l'educació per a la sostenibilitat, en què els centres escolars no només adopten valors ambientals, sinó que els **integren** en el seu **funcionament quotidià**, des de la gestió dels recursos fins a la creació d'espais verds. A més, la xarxa també afavoreix la cooperació entre els centres educatius i les institucions ambientals, amb la finalitat de millorar la qualitat educativa i social a través de la implementació de pràctiques respectuoses amb el medi ambient.

Els **beneficis** de la implementació de projectes d'Escola Verda són múltiples i es poden agrupar en tres àmbits fonamentals: pedagògic, emocional i social, i físic i ambiental, tal com es pot veure a continuació:

Figura 4

Beneficis de la implementació del projecte d'Escola Verda

En primer lloc, pel que fa a l'**àmbit pedagògic**, promou un aprenentatge actiu i interdisciplinari, on els estudiants adquireixen coneixements i competències relacionades amb la sostenibilitat de manera pràctica i aplicada.

En segon lloc, pel que fa als beneficis **emocionals i socials**, es fomenta la responsabilitat, la cooperació i el pensament crític, valors fonamentals per al desenvolupament personal i social dels alumnes.

Finalment, en l'**àmbit físic i ambiental**, els projectes d'Escola Verda contribueixen a millorar la qualitat de vida en els centres educatius, a través de la creació d'espais verds, la millora de la gestió dels residus i l'optimització de l'eficiència energètica.

En conclusió, la implementació d'un projecte d'Escola Verda al PEC del centre aporta una sèrie de **beneficis significatius** que van més enllà de l'ensenyament tradicional, tant a nivell pedagògic, a nivell emocional i social, com en l'àmbit físic i ambiental. Integrar els **valors i pràctiques de la sostenibilitat** al centre no només afavoreix el desenvolupament acadèmic, sinó que també contribueix a crear una **comunitat escolar més conscient i compromesa amb el medi ambient**, preparant l'alumnat per a ser ciutadans responsables i actius en la societat. (GENCAT, 2022).

2.5. Integració de la sostenibilitat en el PEC

Per tal d'integrar la sostenibilitat dins del PEC de l'Escola Cèlia Artiga, m'he basat fonamentalment en l'article "*¿Qué significa sostenibilidad para la escuela?*" de Joseba Martínez Huerta⁵, publicat l'any 2010. En aquest article, el Joseba defineix el concepte de **sostenibilitat** com el fet de trobar solucions que permetin millorar la qualitat de vida de les persones sense malmetre ni el medi ambient ni el nostre entorn, evitant l'acumulació de problemes per al futur i sense transferir-los a altres parts del món. Així doncs, els centres educatius poden relacionar projectes i/o accions amb aquest concepte i fer-lo més significatiu, actuant des de la primera infantesa. L'Escola Cèlia Artiga no es vol quedar enrere, per tant, adopta cadascun dels punts dins del seu PEC.

---

⁵ Joseba Martínez Huerta: és professor d'Educació Secundària i doctor en Filosofia i Ciències de l'Educació. A més, també és col·laborador de la Càtedra UNESCO sobre "Desenvolupament Sostenible i Educació Ambiental".

A continuació, s'exposen de manera visual a través d'un mapa conceptual els punts clau que ha d'adoptar l'escola i, s'expliquen extensament cadascun d'ells.

Figura 5

Mapa conceptual dels punts clau de la sostenibilitat dins del PEC segons Joseba Martínez Huerta

Per començar, cal aclarir que **integrar la sostenibilitat a l'escola** no segueix un camí únic, ja que cada centre educatiu ha de tenir en compte el seu context, l'entorn i les expectatives de la comunitat educativa. Tot i això, aquest procés s'ha de fonamentar en el principi d'atenció i cura, que inclou vetllar pel benestar propi, el de les persones que ens envolten i el del medi ambient, tant des d'una perspectiva local com global. Aquestes accions i valors han de cultivar-se en l'alumnat, proporcionant-los eines i oportunitats per adoptar un estil de vida sostenible tant a l'escola com a casa. D'aquesta manera, es fomenta un sentiment de responsabilitat compartida per millorar l'escola i la comunitat. Per assolir aquest objectiu, cal planificar els canvis necessaris de manera progressiva, però sempre amb una mirada integradora i participativa.

L'escola té un paper clau per tal que les futures generacions siguin conscients i aprenguin la gran importància que té apostar per la sostenibilitat. Aquest repte s'aconsegueix desenvolupant hàbits sostenibles que siguin aplicables a la vida quotidiana dels nens i nenes de l'escola i, per conseqüència, també a la vida de les seves famílies. **Capacitar pel futur** és vital i, aquesta importància es vol promoure des d'aquest centre educatiu.

Seguidament, l'escola Cèlia Artiga aposta per una **educació transformadora**, és a dir, des del centre, es pretén trencar les barreres tradicionals per centrar-se en qui és el protagonista de l'aprenentatge, l'alumnat. Cal tenir clar que educar per a la sostenibilitat significa definir un projecte educatiu de centre que determini l'estil d'aprenentatge, en aquest cas, a través d'experiències pràctiques en les quals tota la comunitat educativa en siguin participants.

Un altre aspecte molt important és el fet de **revisar el procés d'ensenyament-aprenentatge** de l'escola. És essencial reflexionar i avaluar si està funcionant o no l'estil d'aprenentatge que s'utilitza al centre. Pel professorat, és imprescindible ser conscients del propi mètode que utilitza individualment a l'aula, sempre seguint la línia marcada per l'escola. Aquesta reflexió, es pot dur a terme amb l'ajuda de preguntes com "*Presentem la informació a través de diferents medis (visual, auditiu...)?*", "*Oferim una gran varietat de tasques?*", etc. Un aspecte que també remarca l'autor és el fet de treballar en equip, ja que el "pensament col·lectiu" és més enriquidor que el "pensament individual" i, a més a més, alhora el professorat fa de model pels seus alumnes.

L'educació per a la sostenibilitat promou un procés d'ensenyament-aprenentatge actiu, que està directament relacionat amb la interacció social que es produeix en compartir emocions i sentiments. Per tant, és necessària l'existència de grups socials que siguin capaços de desenvolupar espais i ambients emocionalment estimulants i, aquí és on entra en joc la importància de **desenvolupar** les següents **competències**:

- **Motivació:** l'alumnat tindrà més ganes d'aprendre i de construir coneixement si comencem per allò que ja coneixen del tema, o bé si els animem a que imaginin alternatives. Per exemple, si parlem de l'hort de l'escola, se'ls pot

donar l'oportunitat que siguin ells/es qui decideixin què hi plantarem. D'aquesta manera, demostrem que valorem els seus pensaments i desitjos i els posem al centre de l'aprenentatge, motivant-los.

- **Construcció de coneixement:** el centre de l'aprenentatge és l'alumne i el professor ha d'actuar com a guia a través de preguntes, aclarint en tot moment què s'espera d'ells i elles i què pretenem aconseguir, animar-los a que tinguin els seus propis objectius...
- **Establir connexions:** és fonamental que els nens i nenes aprenguin a establir connexions per connectar el nou aprenentatge amb aquell que ja tenen assolit. Així doncs, la seva formació va molt més enllà que superar un examen.
- **Acció:** treballar a través de temes reals i situacions que ells i elles puguin trobar en la seva vida quotidiana, implicar a tota la comunitat educativa i fer pràctica de la teoria explicada a l'aula és totalment imprescindible.
- **Reflexió:** fer que l'alumnat revisi i reflexioni sobre el seu propi aprenentatge és una part essencial del procés d'EA, això implica que el professorat ha d'ajudar els nens i nenes a transferir el coneixement a contextos no escolars i estimular-los perquè generin les seves pròpies preguntes respecte al que estan aprenent o volen aprendre.

No és possible parlar de qualitat a l'educació sense tenir en compte l'aprenentatge per a la sostenibilitat, ja que l'escola ha de preparar a les noves generacions perquè desenvolupin un paper actiu dins la societat respecte aquest tema. Cal que la comunitat educativa adopti un **enfocament global** que integri diferents iniciatives i projectes, els quals es poden englobar en quatre dimensions:

- **Procés d'ensenyament-aprenentatge:** ha d'afavorir la comprensió de la idea de sostenibilitat i com aquesta pot ser portada a terme a la vida quotidiana de la comunitat educativa i del centre. Així, cal que es desenvolupin valors i habilitats que serviran per contribuir positivament a l'entorn on vivim.
- **Organització i formes de treball:** les formes i models de relació i d'organització que hi ha dins de l'escola i la presa de decisions reflecteixen els valors que dominen en la comunitat educativa. Per això, és fonamental

que el clima escolar sigui positiu i que les decisions que es prenguin tinguin en compte criteris de sostenibilitat i respecte pel medi ambient. També que les pràctiques diàries dins l'escola incloguin hàbits sostenibles, com reduir el consum de paper, utilitzar materials reciclats...

- **Comunitat:** dins de l'escola hi conviuen diferents col·lectius que comparteixen el mateix objectiu, el Projecte Educatiu de Centre per seguir una mateixa línia educativa; alumnat, famílies, professorat, personal administratiu... Cal que tots i totes vagin a una per garantir una educació integral, coherent i de qualitat. La implicació de tothom és fonamental per crear i fomentar valors com la sostenibilitat, treballar en la mateixa direcció farà que l'Escola Cèlia Artiga sigui capaç de formar ciutadans i ciutadanes conscients i compromesos amb el futur del planeta.
- **Gestió d'espais i recursos:** ser conscients de l'espai i els recursos que té el centre ajudarà a millorar la gestió dels projectes que es volen dur a terme, garantint-ne un ús eficient i sostenible. En el marc d'una escola verda, aquesta gestió ha de prioritzar la sostenibilitat i l'aprofitament responsable de recursos, així com per exemple optimitzar els espais aprofitant les zones exteriors per a activitats educatives en contacte amb la natura.

Finalment, l'escola ha d'estar sotmesa a un **procés de millora contínua**, tenint en compte i assumint la realitat del centre i les seves circumstàncies. En aquest punt, l'escola entra en una espiral de planificació, acció, reflexió i aplicació del procés d'ensenyament-aprenentatge:

- **Planificació:** planificar amb antelació permet identificar les possibles barreres i dificultats, ordenar els projectes segons la seva prioritat, etc., augmentant les possibilitats d'èxit educatiu. És fonamental abordar en profunditat el perquè fem aquest projecte i definir què es vol aconseguir, quin és el procés que es vol dur a terme, qui participarà, com sabrem si s'ha aconseguit el que es proposa...
- **Acció:** després d'haver planificat què es vol aconseguir, cal establir un pla d'acció en el qual es concretin les accions que s'han de realitzar, qui les realitza, quan i quins recursos són necessaris. A mesura que es va aplicant el pla d'acció acordat i es van desenvolupant les accions, cal anar fent un

seguiment del procés i recollir la informació que ens permeti avaluar-lo. Així doncs, s'aniran abordant els problemes que vagin sorgint i adaptant la planificació realitzada en cada moment.

- **Reflexió:** l'avaluació ha d'estar enfocada des de la planificació i ha d'ajudar els docents a saber què ocorre durant el procés, què s'ha aconseguit, què ha anat bé i què pot millorar. És un element essencial pel professorat per reflexionar sobre la pràctica, ser conscients d'en quina mesura s'estan aconseguint els objectius proposats.
- **Aplicació:** en aquesta última fase, cal prendre consciència del que s'ha après per actuar en conseqüència i integrar-lo en la pràctica docent.

Com a resultat, l'Escola Cèlia Artiga integra tots aquests aspectes en el seu PEC d'Escola Verda, ja que tots ells són imprescindibles per tal que el centre aconsegueixi integrar el concepte de sostenibilitat en el seu dia a dia. A més de centrar-se en el projecte de millora, cadascun dels punts explicats anteriorment també fan referència a l'aprenentatge de diferents valors que poden ser aplicables en molts aspectes i àmbits del món educatiu. Durant els següents punts del present treball s'aniran concretant totes les accions que queden emmarcades dins d'aquest marc teòric. Cal remarcar que l'educació per a la sostenibilitat no consisteix a realitzar la major quantitat d'accions possibles, sinó en promoure la conscienciació, l'aprenentatge i el compromís mitjançant aquestes mateixes.

3. Marc normatiu

Per tal d'elaborar el pla de millora del PEC de l'Escola Cèlia Artiga, s'ha de tenir en compte la normativa que es troba a la **Taula 1**. A la taula es recull la normativa cronològicament i una justificació de la seva vinculació amb el projecte "Tintem l'Escola de Verd".

Taula 1

Taules que mostren el Marc Normatiu que segueix l'escola per dur a terme el pla de millora del PEC

LLEI 16/2017, de l'1 d'agost, del canvi climàtic.

- Posa èmfasi en la **necessitat d'incorporar l'educació ambiental** per sensibilitzar la població sobre el canvi climàtic i la sostenibilitat.
- Promou l'**acció local i comunitària** per afrontar els impactes del canvi climàtic, la qual cosa es reflecteix en les iniciatives d'educació ambiental de les escoles verdes.
- Inclou **mesures per a la integració dels ODS**, especialment l'ODS 13 que tracta sobre l'acció climàtica.

REIAL DECRET 210/2018, de 6 d'abril, pel qual s'aprova el Programa de prevenció i gestió de residus i recursos de Catalunya (PRECAT20) (publicat al BOE núm. 92, de 16 d'abril).

- Regula la **gestió de residus i les responsabilitats** en matèria ambiental, incloent la seva reducció, reutilització, reciclatge i eliminació.
- Principis generals:
  - **Prevenció de residus i minimització dels seus impactes**
  - Fomentar la **reutilització i el reciclatge** dels materials com a pràctiques prioritàries en la gestió de residus.

- Promou l'educació i sensibilització en la societat per millorar el coneixement sobre la gestió de residus.

ORDRE TES/154/2018, de 19 de setembre, per la qual s'aproven les bases reguladores del Premi Escoles Verdes de la Generalitat de Catalunya.

- Aprova les **bases reguladores del Premi Escoles Verdes**, destinat a reconèixer iniciatives i trajectòries d'educació per a la sostenibilitat realitzades per les escoles verdes a Catalunya.
- Els centres educatius de Catalunya que formen part de la Xarxa d'Escoles Verdes i **que han demostrat un compromís continuat** amb les pràctiques ambientals sostenibles són els destinataris del Premi.
- Categories:
  - Trajectòria de millora contínua
  - Actuació singular
  - Treball en xarxa
- La convocatòria del Premi Escoles Verdes es fa de manera anual.
- Els criteris per a la selecció dels guanyadors inclouen la **qualitat del projecte**, la **implicació de la comunitat educativa**, l'**impacte ambiental** de les accions i l'**originalitat** de les iniciatives.

LEY 7/2021, de 20 de mayo, de cambio climático y transición energética.

- Destaca la **importància d'integrar el canvi climàtic i la transició energètica** en els plans educatius i de formació, promovent la conscienciació i el coneixement en tots els nivells educatius.
- Fa èmfasi en la **necessitat d'educació i sensibilització ambiental**, per això es reconeix la importància de l'educació per combatre el canvi climàtic, alineant-se amb els objectius de l'Agenda 2030.

- Fomenta l'**acció local i comunitària** per afrontar els efectes del canvi climàtic, un principi que s'incorpora directament en els projectes de l'Escola Verda.
- Destaca la **importància de les polítiques educatives** per desenvolupar una consciència ambiental i climàtica, fet que recolza iniciatives com les escoles verdes i els projectes educatius sostenibles.
- **L'escolarització i la formació contínua en sostenibilitat són essencials** per a la transició cap a una economia baixa en carboni.

DECRET 175/2022, de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica.

- Segons el **principi d'universalització i equitat**, l'educació ha de ser accessible per a tot l'alumnat, amb respecte per la diversitat. Això s'alinea amb els objectius del programa Escola Verda, que promou una educació ambiental inclusiva i transformadora per a tothom.
- D'acord amb el **principi d'educació inclusiva**, cal oferir experiències i aprenentatges diversos des d'una mirada global i intercultural. Aquest enfocament és coherent amb la filosofia d'Escola Verda, que aposta per una participació activa de tot l'alumnat en la sostenibilitat.
- **El benestar emocional** implica crear un entorn escolar positiu i segur. Els espais verds contribueixen a aquest benestar fomentant el contacte amb la natura, la cooperació i el sentiment de pertinença a la comunitat.
- Segons el **principi d'orientació educativa**, s'ha de potenciar l'autoconeixement i l'autonomia de l'alumnat. Aquest es reflecteix en els projectes d'Escola Verda, que afavoreixen la responsabilitat individual i col·lectiva en la cura del medi ambient.
- **El treball col·laboratiu del professorat** és essencial per a una acció educativa coherent. En el marc de l'Escola Verda, aquesta col·laboració és clau per implementar projectes transversals i sostenibles dins del centre.

- **La col·laboració amb les famílies** dins del programa Escola Verda promou la participació familiar en activitats ambientals i iniciatives comunitàries.
- **La importància de la col·laboració amb els agents educatius de l'entorn**, fet que reforça la necessitat d'obrir l'escola a la comunitat. L'Escola Verda impulsa aquesta connexió mitjançant accions conjuntes amb entitats locals i institucions del territori.

DECRET 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil.

- Segons el principi de l'**educació com a dret bàsic de la infància**, recollit en aquest decret, l'educació infantil ha de garantir l'equitat, la inclusió i la participació activa de tot l'alumnat. Aquesta visió s'alinea amb els objectius del programa **Escola Verda**, que promou una educació ambiental transformadora des de les primeres etapes educatives
- L'atenció al **desenvolupament emocional i relacional** és central en l'educació infantil. Els espais verds i les activitats a l'aire lliure contribueixen al benestar emocional, afavorint la calma, l'autoregulació i les relacions positives entre infants.
- El decret destaca la importància de l'**autonomia i la descoberta activa** com a base dels aprenentatges. Aquesta autonomia es veu reforçada pels projectes d'Escola Verda, que fomenten l'experimentació, la curiositat i la responsabilitat individual en la cura del medi ambient.

Agenda 2030 de les Nacions Unides per al desenvolupament sostenible, educació ambiental per assolir els ODS.

- L'Agenda 2030 de les Nacions Unides **marca un full de ruta global** cap al desenvolupament sostenible. L'educació hi té un paper central.
- **Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) en formen part**, i són 17 metes globals per transformar el món abans del 2030.
- **L'ODS 4 promou una educació de qualitat, inclusiva i equitativa.** Aquest objectiu dona suport a l'educació ambiental com a eina de transformació social.
- **L'Escola Verda respon a l'ODS 4**, ja que impulsa projectes educatius participatius, per a tot l'alumnat i amb enfocament de valors.
- **L'ODS 13 proposa una acció urgent contra el canvi climàtic.** Inclou mesures educatives i de sensibilització ambiental.
- **Els projectes d'Escola Verda s'alineen amb l'ODS 13**, ja que fomenten hàbits sostenibles i la consciència ecològica des de l'aula.
- **Els ODS promouen el treball en xarxa i la implicació comunitària**, valors també presents en l'Escola Verda.
- **Aplicar els ODS a l'educació és essencial per al futur del planeta**, i l'Escola Verda n'és una via directa i pràctica.

4. Desenvolupament del Projecte

El desenvolupament del projecte “Tintem l’Escola de Verd” va directament lligat amb la línia d’escola que es vol aconseguir amb la reforma del PEC de l’Escola Cèlia Artiga, ja que pretén emfatitzar un dels seus objectius principals:

Integrar els principis d'Escola Verda per fomentar hàbits respectuosos amb el medi ambient, impulsant projectes que connectin l'alumnat amb la natura i desenvolupant espais sostenibles al centre.

Per aquest motiu, a través del Projecte “Tintem l’Escola de Verd” es volen integrar diferents accions que contribueixin a assolir-lo. A continuació, s’especifiquen els objectius generals del projecte i, també els objectius específics i les accions que es pretenen dur a terme per aconseguir-los al llarg dels pròxims quatre cursos escolars.

4.1. Objectius generals

Els objectius generals del projecte “Tintem l’Escola de Verd” de l’Escola Cèlia Artiga són els següents:

- **Integrar l’educació per a la sostenibilitat en el projecte educatiu** i en la vida quotidiana del centre, fomentant la consciència ecològica i compromesa amb el medi ambient.
- **Aportar eines i estratègies per sensibilitzar l’alumnat i tota la comunitat educativa** sobre la importància de cuidar l’entorn i fomentar hàbits responsables desde la primera infància.

4.2. Objectius específics

A continuació, s’exposen els objectius específics dividits per àmbits.

Taula 2

Taules que mostren l'objectiu específics de cada àmbit

4.2.1. Àmbit pedagògic

Fomentar la **integració d'activitats** i **projectes** transversals vinculats a la sostenibilitat en el **currículum escolar**, mitjançant metodologies actives i l'ús de **l'hort escolar** com a recurs pedagògic per afavorir l'experiència directa, el pensament crític i el desenvolupament de competències clau relacionades amb el respecte i la **cura de l'entorn**.

4.2.2. Àmbit docent

Fomentar la **formació contínua del professorat** en temàtiques de **sostenibilitat** i metodologies **d'educació ambiental**, per tal que puguin integrar de manera efectiva i motivadora aquests continguts en les diferents àrees curriculars.

4.2.3. Àmbit de comunitat educativa i entorn

Impulsar iniciatives de **participació col·laborativa** com jornades ambientals, hort escolar comunitari o campanyes de reciclatge, que involucrin **famílies**, entitats locals i l'alumnat per **generar vincles** positius amb l'entorn i promoure el compromís col·lectiu amb la sostenibilitat.

4.2.4. Àmbit de gestió i funcionament

Implementar **protocols sostenibles** en la **gestió de recursos del centre** (energia, aigua, paper, residus...) i establir un sistema de seguiment i avaluació ambiental per reduir l'impacte ecològic de l'escola i actuar com a model coherent amb els valors que es promouen.

Els objectius del projecte “Tintem l’Escola de Verd”, tot i estar organitzats per àmbits específics —pedagògic, docent, comunitat educativa i entorn, i gestió i funcionament—, estan **profundament interrelacionats entre si**. Cadascun d’ells **reforça** i dona sentit als altres, de manera que no es poden entendre com a accions aïllades, sinó **com a parts d’un sistema educatiu integral** orientat al desenvolupament sostenible i la cura del medi ambient.

El desenvolupament professional dels docents i la seva formació contínua en educació ambiental (**àmbit docent**) són fonamentals per garantir la implementació efectiva i motivadora de continguts sostenibles dins les àrees curriculars. Aquesta capacitació permet dissenyar propostes pedagògiques innovadores i significatives, com projectes interdisciplinaris centrats en l’hort escolar, que afavoreixen l’experiència directa, el pensament crític i el respecte per l’entorn (**àmbit pedagògic**).

A més, la participació activa de la comunitat educativa i l’entorn proper —a través de jornades ambientals, campanyes de reciclatge, etc. — enforteix els vincles entre escola i societat, promovent el compromís col·lectiu amb la sostenibilitat (**àmbit de comunitat educativa i entorn**). Finalment, la coherència d’aquest enfocament s’assoleix amb una gestió responsable dels recursos del centre, mitjançant la implementació d’hàbits sostenibles i protocols ambientals que redueixen l’impacte ecològic de l’activitat quotidiana i converteixen l’escola en un model actiu i exemplar (**àmbit de gestió i funcionament**).

Només des d’aquesta visió global, sistèmica i col·laborativa, es pot avançar cap a una escola realment verda i transformadora.

4.2. Estratègies

Taula 3

Taules que recullen les estratègies i accions dutes a terme per a l'objectiu de cada àmbit

ÀMBIT PEDAGÒGIC									
<p>OBJECTIU 1: Fomentar la integració d'activitats i projectes transversals vinculats a la sostenibilitat en el currículum escolar, mitjançant metodologies actives i l'ús de l'hort escolar com a recurs pedagògic per afavorir l'experiència directa, el pensament crític i el desenvolupament de competències clau relacionades amb el respecte i la cura de l'entorn.</p>									
<p>ESTRATÈGIA 1: Desenvolupar projectes interdisciplinaris que promoguin l'experiència directa, el pensament crític i la cura de l'entorn.</p>									
ACCIONS	RESPONSABLES	RECURSOS ESPECÍFICS	INDICADORS		TEMPORITZACIÓ				
			De procés	De resultat					
Creació d'una comissió d'Escola Verda	-Equip directiu -Coordinador/a d'Escola Verda -Professorat representant de cada cicle -Representants de l'alumnat i de l'AFA.	-Espai de reunions -Documentació de referència (Projecte Escola Verda)	Nombre de membres que formen la comissió, nombre de reunions planificades i assistència, grau de participació en l'elaboració de propostes.	Pla d'actuació d'Escola Verda elaborat i implementat, accions de sostenibilitat realitzades, implicació creixent de la comunitat educativa, visibilitat de la comissió	x				

				dins del centre.				
Reforma integral de l'hort escolar com a eina pedagògica	<ul style="list-style-type: none"> -Equip directiu -Coordinador/a d'Escola Verda -Professorat implicat en el projecte -Personal de manteniment -AFA -Alumnat 	<ul style="list-style-type: none"> -Eines de jardineria -Compostadores -Reg automàtic -Mobiliari per a activitats didàctiques 	<p>Nombre de sessions de planificació, participació de docents i alumnat en les tasques, recursos adquirits i instal·lats, nivell d'implicació de la comunitat educativa.</p>	<p>Hort plenament operatiu, realització d'activitats pedagògiques desenvolupades a l'hort, integració en el currículum, satisfacció del professorat i alumnat.</p>	x			
Creació d'un projecte anual interdisciplinari vinculat a l'hort escolar	<ul style="list-style-type: none"> -Coordinador/a d'Escola Verda -Mestres de cada cicle -Especialistes implicats -Equip directiu 	<ul style="list-style-type: none"> -Hort escolar -Material didàctic adaptat per àrees -Recursos digitals per al registre d'activitats -Espais d'aula 	<p>Nombre de docents implicats, sessions de coordinació realitzades, integració del projecte en les programacions d'aula, activitats realitzades a l'hort per</p>	<p>Qualitat de les produccions finals de l'alumnat, valoracions del professorat i l'alumnat, evidències d'aprenentatge vinculades a la</p>		x	x	x

			cicle.	sostenibilitat				
Formació de la comissió en metodologies actives per a la sostenibilitat	-Coordinador/a d'Escola Verda -Equip directiu -Comissió d'Escola Verda -Formadors externs especialitzats en educació per a la sostenibilitat	-Materials didàctics i guies pedagògiques -Plataforma per a la formació (presencial o en línia)	Nombre de sessions de formació realitzades, assistència i participació per part dels docents, nombre de recursos pedagògics desenvolupats/compartits durant la formació.	Millora en la competència docent en metodologies actives, Integració d'aquests enfocaments en les programacions didàctiques.	x	x		
Elaborar un diari de l'hort a l'aula	-Tutor/a de cada grup classe -Coordinador/a d'Escola Verda	-Quaderns per al diari -Dispositius digitals -Càmeres per fer fotografies -Aplicacions digitals per al registre (blogs)	Nombre d'entrades al diari per cicle/trimestre, grau de participació de l'alumnat.	Qualitat dels continguts produïts, ús del diari com a eina d'aprenentatge, reflexions recollides.		x	x	x

ÀMBIT DOCENT

OBJECTIU 1: Fomentar la formació contínua del professorat en temàtiques de sostenibilitat i metodologies d'educació ambiental, per tal que puguin integrar de manera efectiva i motivadora aquests continguts en les diferents àrees curriculars.

ESTRATÈGIA 1: Millorar la formació del professorat en educació sostenible mitjançant un pla formatiu basat en metodologies actives i recursos pràctics.

ACCIONS	RESPONSABLES	RECURSOS ESPECÍFICS	INDICADORS		TEMPORITZACIÓ				
			De procés	De resultat					
Creació d'un pla formatiu anual per al professorat en sostenibilitat i educació ambiental	-Equip directiu -Coodinador/a de formació -Coordinador/a d'Escola Verda	-Sessions formatives presencials o virtuals -Entitats expertes en sostenibilitat -Recursos didàctics i material de suport -Espais per a la formació -Plataformes digitals de seguiment	Nombre de formacions planificades i realitzades, nombre de docents assistents.	Aplicació dels continguts apresos, grau d'integració de la sostenibilitat a les activitats d'aula.	x				
Organització de tallers pràctics per al	-Coordinador/a de formació -Coordinador/a d'Escola Verda -Equip directiu	-Espais per als tallers -Recursos audiovisuals -Plataforma	Nombre de tallers organitzats, grau d'assistència	Aplicació de les metodologies actives a les aules,		x	x	x	

professorat sobre metodologies actives d'ensenyament de la sostenibilitat	-Agents externs especialitzats en educació ambiental	per compartir materials	i participació del professorat, diversitat de metodologies treballades.	millora en la motivació i implicació del professorat, integració d'activitats sostenibles en les diferents àrees curriculars.				
Formació específica en l'ús de l'hort escolar com a recurs pedagògic	-Coordinador/a d'Escola Verda -Equip directiu -Formadors externs amb experiència en educació ambiental	-Hort escolar -Material didàctic específic (guies, fitxes, recursos digitals) -Eines i equipament de l'hort -Aules per a les sessions teòriques	Nombre de sessions formatives realitzades, nivell de participació del professorat.	Grau de satisfacció del professorat, nombre d'activitats educatives realitzades a l'hort, integració de l'hort en les programacions d'aula, impacte observat en l'aprenentatge de l'alumnat.		x		
Fomenta	-Coordinador/a	-Inscripcions	Nombre de	Aplicació		x	x	x

<p>r la participació del professorat en cursos i seminaris externs sobre educació ambiental al i sostenibilitat</p>	<p>de formació -Equip directiu -Coordinador/a d'Escola Verda</p>	<p>a cursos homologats -Plataforma per compartir aprenentatges amb el claustre</p>	<p>docents inscrits en formacions externes, diversitat de temàtiques sostenibles treballades, grau d'implicació voluntària.</p>	<p>dels continguts a l'aula, transmissió de coneixements al claustre, integració d'estratègies innovadores i sostenibles a les programacions docents.</p>				
<p>Implementació d'un espai de formació interna per compartir bones pràctiques i recursos sobre educació ambiental al entre</p>	<p>-Coordinador/a de formació -Coordinador/a d'Escola Verda -Membres voluntaris del claustre -Equip directiu</p>	<p>-Plataforma virtual o mural col·laboratiu -Sessions periòdiques al centre (presencials o virtuals) -Materials didàctics compartits</p>	<p>Nombre de sessions realitzades, nombre de recursos compartits, grau de participació del professorat.</p>	<p>Incorporació de les pràctiques compartides a les aules, millora en la coherència i qualitat de les activitats ambientals, retroalimentació positiva entre docents.</p>	<p>x</p>	<p>x</p>	<p>x</p>	

el professo rat									
-----------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ÀMBIT DE COMUNITAT EDUCATIVA I ENTORN								
<p>OBJECTIU 1: Impulsar iniciatives de participació col·laborativa com jornades ambientals, hort escolar comunitari o campanyes de reciclatge, que involucrin famílies, entitats locals i l'alumnat per generar vincles positius amb l'entorn i promoure el compromís col·lectiu amb la sostenibilitat.</p>								
<p>ESTRATÈGIA 1: Organitzar esdeveniments col·laboratius i projectes comunitaris de sostenibilitat que fomentin la implicació activa de famílies, entitats locals i alumnat, creant espais de convivència i aprenentatge compartit.</p>								
ACCIONS	RESPONSABLES	RECURSOS ESPECÍFICS	INDICADORS		TEMPORITZACIÓ			
			De procés	De resultat				
Formació i xerrades informatives a famílies per fomentar hàbits sostenibles	-Coordinador/a d'Escola Verda -Equip directiu -Representants de l'AFA -Ponents externs especialitzats en medi ambient i hàbits sostenibles	-Espais per a les sessions -Materials audiovisuals (vídeos, tríptics, presentació) -Equip tècnic -Formularis de valoració o inscripció	Nombre de sessions organitzades, nombre de famílies assistents, nivell de participació i interacció durant les sessions.	Increment del coneixement sobre hàbits sostenibles entre les famílies, implementació de pràctiques sostenibles	x	x	x	x

				a les llars.				
Creació d'una revista escolar sobre sostenibilitat	-Coordinador/a d'Escola Verda -Mestres de llengua i medi -Alumnat -Tepresentants de l'AFA -Equip directiu	-Ordinadors, tauletes -Programari d'edició (Canva, Word, etc.), -Impressores o canals digitals de difusió -Fotografies -Entrevistes, aportacions de la comunitat educativa	Nombre d'articles recollits, participació d'alumnes i famílies en l'elaboració, nombre d'edicions publicades.	Difusió efectiva de la revista (nombre d'exemplars lliurats o visites digitals), implicació creixent de la comunitat, augment de la consciència ambiental entre els lectors.	x			
Organització d'una campanya de recollida de joguines reciclades	-Coordinador/a d'Escola Verda -Tutor/es -Alumnat (delegats verds) -AFA -Entitats socials col·laboradores	-Espais per a la recollida -Caixes o contenidors identificats -Cartells informatius -Canals de comunicació amb les famílies	Nombre de joguines recollides, nombre de famílies participants, col·laboració amb entitats externes.	Reutilització de joguines en bon estat, sensibilització de la comunitat educativa sobre el reciclatge i el consum	x	x	x	x

		(web, correu, cartelleres)		responsable , impacte social de les joguines donades.				
Elaboració i difusió de receptes de malbaratament alimentari	-Coordinador/a d'Escola Verda -Mestres de ciències i educació en valors -Alumnat -Famílies	-Fitxes o plantilles de receptes -Suports digitals o impresos per a la difusió -Plataforma web del centre, xarxes socials o revista escolar	Nombre de receptes elaborades i compartides, participació d'alumnes i famílies.	Impacte de la campanya en la reducció del malbaratament alimentari, difusió a nivell comunitari, retroacció positiva de les famílies.		x		
Creació d'un mercat d'intercanvi sostenible	-Coordinador/a d'Escola Verda -Tutor/es -Alumnat -AFA	-Espai destinat al mercat (pati, gimnàs...) -Taules, caixes... -Cartelleria informativa -Sistema de registre i intercanvi -Canals de	Nombre d'objectes aportats i intercanviats, nombre de participants (famílies, alumnat), freqüència d'organització del mercat.	Foment del consum responsable , reducció de residus, satisfacció i participació activa de la comunitat, continuïtat de la iniciativa en			x	

		comunicació amb la comunitat educativa		el temps.					
Campanyes de sensibilització sobre el reciclatge	-Coordinador/a d'Escola Verda -Equip docent -Alumnat (delegats verds) -AFA	-Cartells -Papereres de reciclatge -Materials reciclats per fer tallers -Suport digital per a difusió -Espais d'exposició al centre	Nombre d'activitats realitzades (tallers, concursos, exposicions), nivell de participació d'alumnat i famílies, nombre de materials elaborats.	Millora en la separació de residus al centre, augment de la implicació de la comunitat, valoracions positives per part dels participants.	x	x	x	x	

ÀMBIT DE GESTIÓ I FUNCIONAMENT

OBJECTIU 1: Implementar protocols sostenibles en la gestió de recursos del centre (energia, aigua, paper, residus...) i establir un sistema de seguiment i avaluació ambiental per reduir l'impacte ecològic de l'escola i actuar com a model coherent amb els valors que es promouen.

ESTRATÈGIA 1: Aplicar mesures sostenibles en l'ús de recursos del centre i fomentar hàbits responsables entre tota la comunitat educativa.

ACCIONS	RESPONSABLES	RECURSOS ESPECÍFICS	INDICADORS	TEMPORITZACIÓ
---------	--------------	---------------------	------------	---------------

			De procés	De resultat				
Designar delegats verds a cada aula	-Coordinador/a d'Escola Verda -Tutor/a	-Materials informatius sobre les seves funcions -Espais per a reunions periòdiques	Reunions de seguiment realitzades, activitats en què han participat.	Augment de la implicació de l'alumnat en la sostenibilitat del centre, millora de la gestió de residus i ús responsable dels recursos a les aules, iniciatives proposades pels delegats.	x			
Reducció de residus mitjançant la promoció de l'ús de carmanyoles i cantimplors reutilitzables	-Coordinador/a d'Escola Verda -Tutor/a -Equip directiu -AFA	-Materials informatius per a les famílies -Cartells visuals -Comunicats escolars -Espais de reflexió a les tutories	Nombre d'aules que participen en la iniciativa, nombre de famílies informades, sessions de sensibilització realitzades.	Reducció observable de residus d'un sol ús (paper d'alumini, ampolles de plàstic), implicació de l'alumnat en el seguiment, valoració positiva de	x	x	x	x

				la mesura per part de la comunitat educativa.				
Instal·lació de papereres de reciclatge a totes les aules i espais comuns	-Coordinador/a d'Escola Verda -Equip directiu -Conserge i personal de manteniment -Delegats verds	-Papereres diferenciades per tipus de residu -Cartellera explicativa -Pressupost per a la compra del material	Nombre de papereres instal·lades, nombre d'espais equipats, sessions informatives realitzades.	Millora en la classificació i gestió de residus, implicació de l'alumnat en el seu manteniment, disminució de residus mal separats.	x	x		
Fomentar l'ús de materials reciclats per crear recursos educatius	-Equip docent -Coordinador/a d'Escola Verda, FAIG -Alumnat	-Materials reciclats (cartró, ampolles, taps, paper usat...) -Eines de l'aula FAIG (talladora, impressora 3D, etc.), -Espais de treball cooperatiu	Nombre de recursos realitzats amb materials reciclats, participació de grups d'alumnes i docents, implicació de l'aula FAIG.	Reducció de compra de materials escolars nous, major consciència ambiental en la creació de materials.			x	x

<p>Establiment d'hàbits d'estalvi energètic i d'aigua al centre</p>	<p>-Coordinador/a d'Escola Verda -Equip docent -Equip directiu -Delegats verds</p>	<p>-Cartells informatius -Temporitzadors o sistemes d'estalvi -Informes mensuals de consum -Brides fetes amb impressora 3D per controlar la quantitat d'aigua que surt de les aixetes</p>	<p>Nombre d'accions implementades (apagar llums, tancar aixetes, ús responsable de la calefacció).</p>	<p>Reducció del consum d'electricitat i aigua, augment del compromís de la comunitat educativa, seguiment actiu per part dels delegats verds.</p>	<p>x</p>	<p>x</p>	<p>x</p>	<p>x</p>
---	--	---	--	---	----------	----------	----------	----------

4.3. Activitats

Taula 4

Taules que recullen les activitats proposades per a cada acció de cada àmbit

<p>ÀMBIT PEDAGÒGIC</p>
<p>OBJECTIU 1: Fomentar la integració d'activitats i projectes transversals vinculats a la sostenibilitat en el currículum escolar, mitjançant metodologies actives i l'ús de l'hort escolar com a recurs pedagògic per afavorir l'experiència directa, el pensament crític i el desenvolupament de competències clau relacionades amb el respecte i la cura de l'entorn.</p>

ESTRATÈGIA 1: Desenvolupar projectes interdisciplinaris que promoguin l'experiència directa, el pensament crític i la cura de l'entorn.

Acció 1: Creació d'una comissió d'Escola Verda

Formar un equip pedagògic representatiu del centre que coordini les accions relacionades amb la sostenibilitat, vetlli per la integració d'aquests continguts al currículum i impulsi iniciatives educatives en aquesta línia.

Acció 2: Reforma integral de l'hort escolar com a eina pedagògica

Adequar l'espai de l'hort escolar perquè sigui funcional, accessible i atractiu, incorporant estructures, eines i materials que permetin desenvolupar-hi activitats educatives de diferents àrees, fomentant així l'aprenentatge vivencial i el respecte per l'entorn.

Aquesta acció permetrà que l'hort sigui un recurs funcional i interdisciplinari que pot ser utilitzat per integrar diversos àmbits curriculars com ciències, matemàtiques, educació en valors, etc.

(Veure annex 1)

Acció 3: Creació d'un projecte anual interdisciplinari vinculat a l'hort escolar

Desenvolupar un projecte globalitzat que impliqui diverses àrees del currículum (com ciències, matemàtiques, llengua i art) a partir del treball a l'hort, afavorint l'experiència directa, el pensament crític i la connexió real amb la sostenibilitat.

Acció 4: Formació de la comissió en metodologies actives per a la sostenibilitat

Organitzar sessions de formació per a la comissió d'Escola Verda per tal de dotar els seus membres de coneixements i eines pedagògiques educatives sostenibles a l'aula, a través de metodologies actives (com l'aprenentatge basat en projectes o el treball cooperatiu) per aplicar-les a l'aula des d'una perspectiva ambiental.

Acció 5: Elaborar un diari de l'hort a l'aula

Crear un diari de seguiment on l'alumnat registri les activitats, observacions i reflexions sobre el treball a l'hort, utilitzant formats diversos (escrits, dibuixos, fotografies, vídeos) per fomentar l'expressió, la responsabilitat i l'aprenentatge transversal. Fer seguiment setmanal de les tasques, canvis i observacions a l'hort

a través de textos escrits, dibuixos o entrades digitals.

ÀMBIT DOCENT

OBJECTIU 1: Fomentar la formació contínua del professorat en temàtiques de sostenibilitat i metodologies d'educació ambiental, per tal que puguin integrar de manera efectiva i motivadora aquests continguts en les diferents àrees curriculars.

ESTRATÈGIA 1: Millorar la formació del professorat en educació sostenible mitjançant un pla formatiu basat en metodologies actives i recursos pràctics.

Acció 1: Creació d'un pla formatiu anual per al professorat en sostenibilitat i educació ambiental

Dissenyar un pla de formació continuada que inclogui sessions teòriques i pràctiques centrades en la sostenibilitat, amb continguts adaptats a les necessitats del centre, per capacitar el professorat a integrar de manera transversal l'educació ambiental a les seves àrees.

Acció 2: Organització de tallers pràctics per al professorat sobre metodologies actives d'ensenyament de la sostenibilitat

Oferir tallers vivencials que permetin als docents experimentar metodologies actives com l'aprenentatge per projectes o el treball cooperatiu aplicats a temàtiques ambientals, per facilitar-ne la implementació a l'aula.

Acció 3: Formació específica en l'ús de l'hort escolar com a recurs pedagògic

Programar sessions formatives per al claustre sobre com utilitzar l'hort com una eina d'aprenentatge interdisciplinari, amb recursos i exemples pràctics que facilitin la connexió curricular i l'experiència directa amb el medi natural.

Acció 4: Fomentar la participació del professorat en cursos i seminaris externs sobre educació ambiental i sostenibilitat

Animar el professorat a inscriure's en formacions organitzades per institucions

externes per ampliar coneixements, descobrir noves estratègies i establir xarxa amb altres docents compromesos amb la sostenibilitat.

Acció 5: Implementació d'un espai de formació interna per compartir bones pràctiques i recursos sobre educació ambiental entre el professorat

Crear un espai regular (presencial o digital) on el professorat pugui compartir experiències, recursos i activitats realitzades a l'aula en relació amb la sostenibilitat, afavorint l'aprenentatge col·laboratiu i el creixement professional del claustre.

ÀMBIT DE COMUNITAT EDUCATIVA I ENTORN

OBJECTIU 1: Impulsar iniciatives de participació col·laborativa com jornades ambientals, hort escolar comunitari o campanyes de reciclatge, que involucrin famílies, entitats locals i l'alumnat per generar vincles positius amb l'entorn i promoure el compromís col·lectiu amb la sostenibilitat.

ESTRATÈGIA 1: Organitzar esdeveniments col·laboratius i projectes comunitaris de sostenibilitat que fomentin la implicació activa de famílies, entitats locals i alumnat, creant espais de convivència i aprenentatge compartit.

Acció 1: Formació i xerrades informatives a famílies per fomentar hàbits sostenibles

Organitzar sessions formatives i xerrades adreçades a les famílies per oferir eines i recursos que ajudin a incorporar hàbits sostenibles a la vida quotidiana, afavorint la implicació de la comunitat educativa en la cura del medi ambient.

Acció 2: Creació d'una revista escolar sobre sostenibilitat

Elaborar una revista escolar on l'alumnat comparteixi projectes, idees i experiències sobre sostenibilitat i medi ambient, que es distribuirà entre les famílies, entitats locals i altres escoles, per promoure la col·laboració i la conscienciació sobre temes ambientals.

Acció 3: Organització d'una campanya de recollida de joguines reciclades

Coordinar una campanya anual de recollida de joguines usades entre les famílies i la comunitat educativa, per després reparar-les, reciclar-les i redistribuir-les a famílies amb menys recursos o a altres centres educatius.

Acció 4: Elaboració i difusió de receptes de malbaratament alimentari

Organitzar tallers per a l'alumnat, famílies i la comunitat per elaborar receptes de malbaratament alimentari i compartir-les en un recull digital i físic que es distribueixi a la ciutat, amb l'objectiu de sensibilitzar sobre la reducció de residus alimentaris.

Acció 5: Creació d'un mercat d'intercanvi sostenible

Organitzar un mercat d'intercanvi on les famílies i la comunitat puguin intercanviar productes reciclats, materials reutilitzats o fins i tot receptes, amb l'objectiu de promoure el consum responsable i implicar la comunitat en la cura de l'entorn.

Acció 6: Realització d'activitats pràctiques i participatives sobre el reciclatge

Organitzar campanyes de reciclatge i reducció de residus a l'escola amb la implicació de les famílies i la comunitat local per establir un compromís col·lectiu, com ara:

-Setmana del reciclatge: Dedicació d'una setmana a activitats centrades en el reciclatge: tallers, exposicions, jocs de classificació de residus, concursos entre aules per veure qui recicla millor, etc.

-Apadrina una paperera: Cada classe es fa responsable d'un punt de reciclatge del centre i vetlla pel seu bon ús. En fan un registre al final del dia.

-Reutilitza i crea: Activitats d'art o tecnologia amb materials reciclats (plastilina amb taps, instruments musicals amb ampolles, etc.).

ÀMBIT DE GESTIÓ I FUNCIONAMENT

OBJECTIU 1: Implementar protocols sostenibles en la gestió de recursos del centre (energia, aigua, paper, residus...) i establir un sistema de seguiment i avaluació ambiental per reduir l'impacte ecològic de l'escola i actuar com a model

coherent amb els valors que es promouen.

ESTRATÈGIA 1: Aplicar mesures sostenibles en l'ús de recursos del centre i fomentar hàbits responsables entre tota la comunitat educativa.

Acció 1: Designació de delegats verds a cada aula

Assignar un o dos alumnes per classe com a delegats verds, amb la responsabilitat de vetllar per l'aplicació de bones pràctiques ambientals (estalvi d'energia, reciclatge, reducció de residus, cura de materials reutilitzables, etc.) i fer seguiment de petits reptes ecològics dins l'aula. Rebran orientació mensual i actuaran com a referents de sostenibilitat dins del grup-classe.

Acció 2: Reducció de residus mitjançant la promoció de l'ús de carmanyoles i cantimplores reutilitzables

Evitar l'ús de paper de plata i ampolles de plàstic, fomentant hàbits sostenibles a l'hora dels esmorzars.

Acció 3: Instal·lació de papereres de reciclatge a totes les aules i espais comuns

Acompanyar-ho d'activitats perquè l'alumnat aprengui a separar correctament els residus i n'entengui la importància.

Acció 4: Fomentar l'ús de materials reciclats per crear recursos educatius

Utilitzar la tecnologia de l'aula FAIG (com impressores 3D, talladores o altres eines) per dissenyar i fabricar materials d'aula amb elements reciclats, com ara brides amb la impressora 3D per tal de controlar la quantitat d'aigua que raja de les aixetes.

Acció 5: Establiment d'hàbits d'estalvi energètic i d'aigua al centre

Implicar tant l'alumnat com el professorat en accions com apagar llums i aparells quan no calguin i tancar les aixetes correctament.

Aquest conjunt d'activitats busca consolidar una cultura ambiental a l'escola Cèlia Artiga, en què tota la comunitat esdevingui un agent actiu de transformació cap a la sostenibilitat. Per assolir-ho, es proposen un seguit

d'accions pedagògiques, formatives, comunitàries i de gestió que promouen la implicació activa de l'alumnat, el professorat, les famílies i l'entorn local.

Pel que fa a l'àmbit **pedagògic**, es treballa per integrar transversalment la sostenibilitat en el currículum mitjançant metodologies actives i l'ús de l'hort escolar com a recurs vivencial, potenciant així el pensament crític, la responsabilitat i l'experiència directa dels nens i nenes afavorint l'aprenentatge. L'hort esdevé un eix vertebrador d'un projecte interdisciplinari que connecta diferents àrees curriculars amb valors ambientals.

A nivell **docent**, es desplega un pla de formació continuada per capacitar el professorat en educació ambiental, amb recursos pràctics i metodologies actives, alhora que es fomenta l'intercanvi de bones pràctiques dins la comunitat educativa.

En l'àmbit de **comunitat educativa i entorn**, s'impulsen accions participatives que impliquen les famílies i entitats locals, com ara tallers, campanyes solidàries, mercats d'intercanvi o publicacions escolars, amb l'objectiu de reforçar vincles i promoure hàbits sostenibles compartits amb tota la comunitat educativa.

Finalment, des de la **gestió i el funcionament** del centre, s'apliquen mesures concretes de reducció de l'impacte ecològic (estalvi d'aigua i energia, separació de residus, ús de materials reciclats) i es crea una estructura de seguiment mitjançant delegats verds i protocols ambientals, tot convertint l'escola en un model coherent amb els valors que es volen promoure.

Així doncs, totes les accions proposades permeten que la sostenibilitat formi part del dia a dia del centre, construint un entorn educatiu compromès amb el medi ambient, participatiu i coherent amb els valors

4.4. Indicadors d'avaluació

Per tal de valorar l'efectivitat i l'impacte de les accions proposades al projecte "Tintem l'Escola de Verd", a continuació es defineixen una sèrie d'indicadors d'avaluació alineats amb els objectius establerts en els diferents àmbits

d'intervenció. Aquests indicadors permeten mesurar de manera concreta el grau d'assoliment de les accions implementades, així com detectar àrees de millora.

Taula 5

Taules que mostren els indicadors d'avaluació per a cada objectiu de cada àmbit

ÀMBIT PEDAGÒGIC	
<p>- Indicador 1:</p> <p>L'hort escolar s'utilitza com a recurs d'aprenentatge en les programacions d'aula, promovent l'experiència directa, significativa i connectada amb la realitat.</p>	<p>- Indicador 2:</p> <p>El currículum escolar incorpora de manera transversal activitats relacionades amb la sostenibilitat, fomentant l'aprenentatge competencial i el pensament crític.</p>

ÀMBIT DOCENT	
<p>- Indicador 1:</p> <p>El professorat participa de manera regular en accions formatives relacionades amb la sostenibilitat i metodologies actives, mostrant interès per aplicar aquests coneixements a la seva pràctica docent.</p>	<p>- Indicador 2:</p> <p>El claustre incorpora i comparteix recursos, experiències i estratègies pedagògiques sobre sostenibilitat en espais de coordinació o formació interna, afavorint la reflexió i la millora col·lectiva.</p>

ÀMBIT DE COMUNITAT EDUCATIVA I ENTORN	
<p>- Indicador 1:</p> <p>La comunitat educativa participa activament en iniciatives escolars relacionades amb la sostenibilitat, com jornades ambientals o campanyes de reciclatge, afavorint el compromís col·lectiu i el vincle amb l'entorn.</p>	<p>- Indicador 2:</p> <p>S'estableixen canals de comunicació i col·laboració, com revistes escolars, que permeten compartir experiències i promoure hàbits sostenibles entre escola, família i entitats del territori.</p>

ÀMBIT DE GESTIÓ I FUNCIONAMENT	
<p>- Indicador 1:</p> <p>El centre disposa de protocols actius per a la gestió dels recursos (aigua, energia, residus...), aplicats de manera sistemàtica per tota la comunitat educativa.</p>	<p>- Indicador 2:</p> <p>S'han implementat i consolidat pràctiques sostenibles quotidianes, com la separació de residus, amb la implicació activa de l'alumnat, especialment a través de figures com els delegats verds.</p>

4.4.1. Seguiment global del projecte

Per tal d'assegurar l'assoliment dels objectius plantejats i garantir una implementació efectiva de les accions previstes, es proposa establir un sistema de **seguiment** i avaluació **contínua del projecte**. Aquest seguiment global es durà a terme mitjançant diverses estratègies, com ara l'elaboració d'una **memòria anual** que reculli les actuacions realitzades, els resultats obtinguts i les possibles dificultats trobades durant el procés.

Així mateix, també es preveu la convocatòria d'una reunió de la **comissió verda** al final de cada curs escolar, amb l'objectiu d'analitzar els avenços, valorar si s'està complint la planificació inicial i identificar possibles aspectes de millora del projecte. Aquest sistema de revisió constant permetrà fer les modificacions necessàries per assegurar l'eficàcia i la continuïtat del projecte a llarg termini, tot reforçant-ne la serietat i l'aplicabilitat dins del centre educatiu, seguint les necessitats reals de l'escola en tot moment.

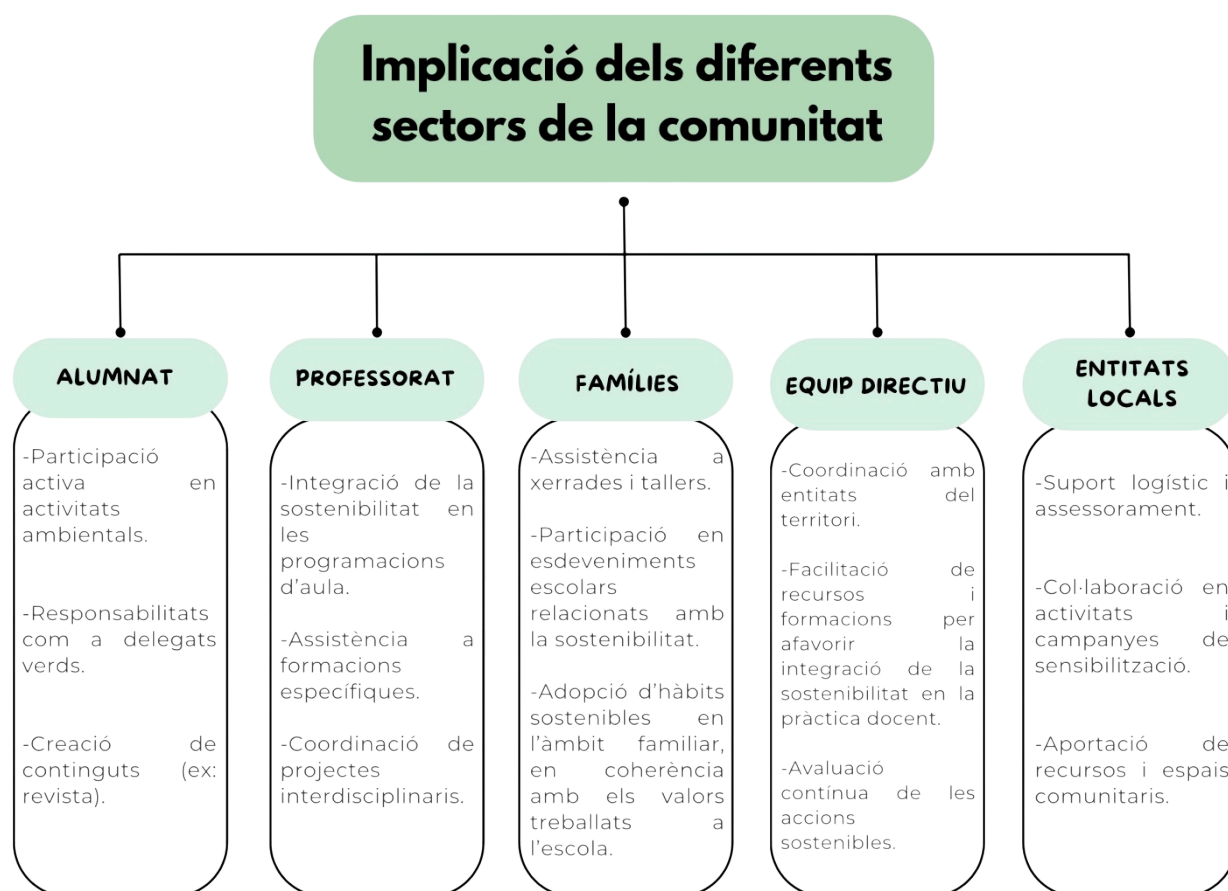
4.5. Implicació dels diferents sectors de la comunitat

La incorporació de la sostenibilitat en el projecte educatiu requereix d'una implicació activa i coordinada de tots els agents que formen part de la comunitat educativa. És fonamental que tothom es comprometi i col·labori de manera activa per tal de generar transformacions significatives i duradores. A continuació, s'especifica de quina manera s'han implicat els diferents sectors, l'alumnat, el professorat, les famílies, l'equip directiu i les entitats locals. El treball conjunt, les accions i les responsabilitats de cadascun d'ells és el que farà possible aquest projecte.

Figura 6

Mapa conceptual que recull la implicació dels diferents sectors de la comunitat en el projecte

4.6. Integració en el currículum

Aquest punt recull com s'integra el projecte dins dels marcs curriculars de l'educació infantil i primària, tenint com a referència els decrets vigents per a cada etapa educativa. Es mostra com les activitats i accions plantejades anteriorment es vinculen directament amb els eixos, sabers i competències específiques d'infantil, així com amb les àrees, sabers i competències específiques i transversals de primària.

En aquest context, es destaquen aquells àmbits i continguts que, per la seva naturalesa, permeten desenvolupar actituds responsables envers el medi ambient, promoure el pensament crític i afavorir la participació activa de l'alumnat en la transformació de l'entorn més proper.

4.6.1. Educació infantil

A continuació, s'exposa de quina manera s'integra el projecte "Tintem l'Escola de Verd" dins del marc curricular establert pel Decret 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil. En aquest punt, es pretén mostrar com aquest projecte es vincula amb els **eixos de desenvolupament i aprenentatge**, les **competències específiques** i els **sabers** propis de l'etapa d'educació infantil, amb l'objectiu de promoure una educació per a la sostenibilitat des de les primeres edats.

Taula 6

Taules que recullen la integració en el currículum d'educació infantil

Eix 1: Un infant que creix amb autonomia i confiança

Aquest eix posa el focus en el desenvolupament de la identitat, l'autonomia i la confiança dels infants, aspectes fonamentals per créixer com a persones segures i capaces. En el marc del projecte "Tintem l'Escola de Verd", es generen situacions en què els infants poden prendre petites decisions, tenir cura de l'entorn i participar en accions ecològiques adaptades a la seva edat.

Competències específiques

Dins d'aquest eix, hi ha un total de quatre competències específiques, però a continuació només s'exposen aquelles que més es relacionen amb el projecte.

CE4

Progressar en l'adquisició de normes i hàbits saludables i ecosocialment responsables, guanyant confiança en les pròpies possibilitats i capacitats per construir la pròpia identitat.

Per tal que l'Infant desenvolupi actituds respectuoses amb el seu entorn, és important que conegui les normes i convencions socials d'aquest mateix, per a respectar-lo posteriorment.

Sabers dins de la competència específica 4

A continuació s'exposen, per cicles, els sabers més adequats al projecte.

Segon cicle	<p>Hàbits de vida saludable per a l'autocura i la cura de l'entorn</p> <ul style="list-style-type: none"> - Incorporació progressiva d'hàbits sostenibles i ecosocialment responsables relacionats amb la salut, el benestar personal i l'entorn en què habiten.
-------------	--

Eix 3: Un infant que descobreix l'entorn amb curiositat

Aquest eix reconeix la necessitat innata dels infants d'explorar i entendre el món que els envolta. A través del joc i l'experimentació, l'escola ha d'acompanyar i potenciar aquesta curiositat per tal d'afavorir la consciència ecològica des de les primeres edats.

Competències específiques

Dins d'aquest eix, hi ha un total de tres competències específiques, però a continuació només s'exposen aquelles que més es relacionen amb el projecte.

<p>CE3</p> <p>Explorar i reconèixer elements i fenòmens del món natural, establint relacions entre la pròpia acció i les conseqüències que se'n deriven, per iniciar hàbits de sostenibilitat i conservació de l'entorn.</p>	<p>Els diferents elements que es poden trobar a l'entorn, com ara terra, aigua, pedres... els fa sentir curiositat i ganes d'interactuar amb allò que els rodeja. S'han d'anar incorporant hàbits de sostenibilitat (cura de la natura), partint del model de la persona adulta que actua com a referent pels infants.</p>
---	--

Sabers dins de la competència específica 3 A continuació s'exposen, per cicles, els sabers més adequats al projecte.	
Primer cicle	Indagació en el medi natural. Cura, valoració i respecte <ul style="list-style-type: none"> - Descoberta dels efectes de les pròpies accions en el medi natural. - Manipulació i experimentació d'elements de l'entorn natural amb cura i respecte.
Segon cicle	Indagació en el medi natural. Cura, valoració i respecte <ul style="list-style-type: none"> - Experimentació amb elements naturals (aigua, terra i aire). - Constatació dels efectes de les pròpies accions en elements del medi natural. - Introducció progressiva del concepte de sostenibilitat. - Respecte pels éssers vius i els recursos naturals.

Aquesta selecció d'eixos, competències i sabers respon a la voluntat d'oferir una experiència educativa significativa i arrelada al contacte directe amb la natura. Activitats com podria ser la cura de l'hort permeten als infants explorar el seu entorn, desenvolupar una consciència ecològica i assumir, des de ben petits, valors de responsabilitat i cura col·lectiva envers el medi ambient.

4.6.2. Educació primària

Seguidament, s'exposa de quina manera s'integra el projecte "Tintem l'Escola de Verd" dins del marc curricular establert pel Decret 175/2022, de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica. En aquest punt, es pretén mostrar com aquest projecte d'escola verda es vincula amb diferents **àrees, competències específiques, competències transversals i sabers** de l'etapa

d'educació primària, amb l'objectiu de fomentar una educació per a la sostenibilitat que sigui significativa, transversal i coherent amb els principis del currículum vigent.

Taula 7

Taules que recullen la integració en el currículum d'educació primària

Àrea del Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural

L'Àrea del Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural és clau en el desenvolupament del projecte "Tintem l'Escola de Verd", ja que proporciona a l'alumnat les eines per comprendre i reflexionar sobre el món que els envolta i per actuar-hi de manera crítica, responsable i compromesa amb el medi ambient.

Competències específiques

Dins d'aquesta àrea es treballen un total de deu competències específiques. A continuació, s'exposen quines d'aquestes competències específiques s'adeqüen més amb el projecte de l'escola.

CE2

Plantejar-se preguntes sobre el món, aplicant les diferents formes de raonament i mètodes del pensament científic, per interpretar, respondre i predir els fets i fenòmens del medi natural, social i cultural i per predir decisions creatives i decidir actuacions ètiques i socialment sostenibles.

Partir de la curiositat que té l'alumnat per comprendre el món que l'envolta i actuar-ne en conseqüència és molt important, ja que d'aquesta manera s'afavoreix la participació activa dels nens i nenes. Contextualitzar les activitats parlant d'un entorn proper en el qual ells i elles se sentin identificats augmenta la motivació i, a més a més, es mostren més interessats a cercar solucions a problemes que es puguin trobar en la seva vida diària.

CE5

Analitzar les característiques de

L'alumnat ha de conèixer, comprendre,

<p>diferents elements o sistemes del medi natural, social i cultural, identificant la seva organització i propietats, establint relacions entre aquests, per tal de reconèixer el valor del patrimoni cultural i natural i emprendre accions per a un ús responsable, la seva conservació i la millora.</p>	<p>respectar i valorar el medi natural, tot prenent decisions i actuant de manera positiva vers l'entorn, amb la finalitat de millorar-lo.</p>
<p>CE6</p> <p>Analitzar críticament les causes i conseqüències de la intervenció humana en l'entorn integrant els vessants social, econòmic, cultural, tecnològic i ambiental definits en els objectius de desenvolupament sostenible, per tal de promoure la capacitat d'afrontar els problemes, aportar solucions i actuar de manera individual i col·laborativa en la seva resolució, posant en pràctica hàbits de vida i de consum responsable i sostenible.</p>	<p>Ser crítics i reflexionar sobre els problemes associats a l'entorn que ens rodeja i entendre les conseqüències que poden tenir els nostres actes és fonamental perquè l'alumnat sigui conscient de la gran importància i la gran responsabilitat que tenim, tant individualment com col·lectivament.</p>
<p>CE9</p> <p>Participar en la vida social de manera eficaç i constructiva respectant i aprofundint en el desenvolupament dels drets humans i dels infants i de les minories, per tal d'aconseguir una ciutadania activa, responsable i implicada.</p>	<p>És imprescindible que tota la comunitat educativa participi activament en l'àmbit escolar per assegurar una bona convivència tant dins del centre com fora. Els principis i valors que sosté el projecte (solidaritat, respecte, tenir cura de l'entorn, etc.) prepara l'alumnat per afrontar els reptes del segle XXI.</p>

Sabers	
A continuació s'especifiquen quins són els sabers que més s'adeqüen al projecte de l'escola, dividits per cursos:	
Primer i segon curs	<p><u>Societat i territoris</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● Reptes del món actual <ul style="list-style-type: none"> - Introducció als objectius de desenvolupament sostenible a partir de l'anàlisi de problemes i de les accions quotidianes. ● Lliçons del passat <ul style="list-style-type: none"> - Coneixement del patrimoni material i immaterial de la seva localitat per valorar-lo i preservar-lo. ● Consciència ecosocial <ul style="list-style-type: none"> - Coneixement de l'entorn, dels paisatges naturals, dels humanitzats i dels seus elements, i estudi de les accions per a la conservació, millora i sostenibilitat dels béns comuns. - Comprensió de la relació del cycle natural i humà de l'aigua, per aconseguir un ús sostenible del recurs. - Reconeixement d'actuacions responsables orientades a la reducció, reutilització i reciclatge de residus en l'entorn proper.
Tercer i quart curs	<p><u>Societat i territoris</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● Lliçons del passat <ul style="list-style-type: none"> - Coneixement del patrimoni natural i cultural per valorar-lo i preservar-lo. ● Consciència ecosocial <ul style="list-style-type: none"> - Introducció a les causes i conseqüències del canvi climàtic, el seu impacte en els paisatges de la Terra identificant alhora mesures de mitigació relacionades amb l'activitat de les persones. - Coneixement de com l'activitat humana actua en la transformació i la degradació dels ecosistemes naturals per aportar mesures de conservació i protecció presents i futures. - Desenvolupament d'actituds de consum responsable dels recursos naturals i de les fonts d'energia, en diverses facetes de la vida. - Esment i ús dels hàbits de consum responsable, els avantatges dels productes de

	proximitats i la defensa dels drets com a consumidor.
Cinquè i sisè curs	<p><u>Societat i territoris</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● Reptes del món actual <ul style="list-style-type: none"> - Anàlisi de la Terra com a sistema, relacionant els elements que la conformen, les interaccions entre aquests i els canvis que provoquen en la vida quotidiana i en l'entorn. - Introducció a la dinàmica atmosfèrica i les grans àrees climàtiques per relacionar la distribució dels ecosistemes i paisatges. - Valoració dels efectes de l'economia global en la consecució dels objectius de desenvolupament sostenible. ● Lliçons del passat <ul style="list-style-type: none"> - Valoració del patrimoni natural i cultural com un bé i un recurs per fer-ne ús des de la cura i la seva conservació. ● Consciència ecosocial <ul style="list-style-type: none"> - Identificació i anàlisi de les causes i conseqüències del canvi climàtic, a escala local i global proposant mesures de mitigació i adaptació. - Anàlisi de la petjada ecològica en diferents parts el món i interpretació de les interrelacions entre les persones, l'economia i la natura amb criteri d'ecodependència. - Coneixement dels recursos limitats que ofereix el planeta, l'explotació que se'n fa i l'esgotament d'aquests. - Valoració d'actuacions que contribueixen a la consecució dels objectius de desenvolupament sostenible en l'orientació que donem al nostre estil de vida.

Àrea d'Educació en Valors Cívics i Ètics

L'Àrea d'Educació en Valors Cívics i Ètics juga un paper fonamental en el projecte, ja que fomenta en l'alumnat el compromís amb la sostenibilitat, la convivència democràtica i la responsabilitat col·lectiva. Aquesta ofereix eines per comprendre la interdependència amb l'entorn, adoptar actituds ètiques davant dels reptes ecosocials i desenvolupar valors com el respecte, la cooperació i la solidaritat. A

través de la reflexió, el diàleg i l'acció, es promou una ciutadania crítica i activa, imprescindible per construir una societat més justa i sostenible.

Competències específiques

Dins d'aquesta àrea es treballen un total de quatre competències específiques. A continuació, s'exposen quines d'aquestes competències específiques s'adeqüen més amb el projecte de l'escola.

CE3

Interpretar les relacions sistèmiques entre l'individu, la societat i la natura, així com la importància de l'acció local i les seves conseqüències en l'entorn proper, per desenvolupar un paper actiu i conseqüent amb el respecte, la cura i la protecció de les persones i del planeta.

Aquesta competència fa referència a la capacitat de l'alumnat per comprendre i valorar la dimensió ecosocial, amb l'objectiu de generar pràctiques i hàbits responsables amb el medi ambient.

CE4

Desenvolupar l'autoestima i l'estima de l'entorn, a partir de la identificació, expressió i gestió de les emocions i sentiments propis i reconeixent i valorant els dels altres, amb la finalitat d'assolir una actitud empàtica i respectuosa envers un mateix, els altres i la natura.

L'educació emocional és imprescindible per formar alumnes capaços de mantenir relacions plenes i satisfactòries amb els altres i amb ells/es mateixos/es, així com el contacte afectiu i positiu amb el medi natural.

Sabers

A continuació s'especifiquen quins són els sabers que més s'adeqüen al projecte de l'escola.

Cinquè o sisè

Sostenibilitat i ètica ambiental

	<ul style="list-style-type: none"> - Desenvolupament de l'empatia, la cura i el respecte als éssers vius i el medi natural, en actuacions quotidianes relacionades amb l'entorn proper. - Valoració i reconeixement de l'impacte de l'activitat humana en el planeta a partir d'accions quotidianes. - Anàlisi del grau de sostenibilitat d'un determinat mode de vida amb relació als ecosistemes i les societats en el territori més proper. - Anàlisi dels límits del planeta i el canvi climàtic en el món actual en el marc de projectes realitzats a l'aula. - Identificació de mecanismes i estratègies per al desenvolupament sostenible en el context local. - Realització d'accions individuals vinculades a l'economia circular, al consum responsable i de productes de proximitat, a l'ús sostenible de l'aigua, de l'energia, de la mobilitat, i a la gestió dels residus, en l'àmbit local. - Desenvolupament d'hàbits i actuacions individuals i col·lectives en el marc dels objectius de desenvolupament sostenible en el context proper i en l'orientació que donem al nostre estil de vida.
--	--

4.6.3. Competències transversals dins del currículum d'educació primària

Pel que fa a les competències transversals, la que més s'adequa al projecte "Tintem l'Escola de Verd" és la **competència ciutadana**, dins del marc curricular establert pel Decret 175/2022, de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica.

Aquesta competència transversal és fonamental per desenvolupar una consciència crítica, responsable i compromesa envers els reptes ambientals actuals. Es promouen valors com la cooperació, la responsabilitat, entre d'altres, tot afavorint una comunitat activa i conscient disposada a contribuir per la sostenibilitat del planeta. A continuació, s'exposen específicament quines dues competències són les més adients al projecte.

Taula 8

Taules que recullen la integració de les competències transversals dins del currículum d'educació primària

Competència ciutadana	
<p>CC3. Reflexionar i dialogar sobre valors i problemes ètics d'actualitat, comprenent la necessitat de respectar diferents cultures i creences, cuidar l'entorn, rebutjar prejudicis i estereotips, i oposar-se a qualsevol forma de discriminació i violència—inclouent-hi la violència masclista, LGTBI-fòbia o capacitista— o fonamentalisme ideològic.</p>	<p>El projecte “Tintem l'Escola de Verd” promou valors com el respecte, la convivència i el rebuig a la discriminació. Així doncs, a través del treball ambiental i les diferents accions proposades, es fomenta la reflexió ètica sobre la justícia social i la responsabilitat col·lectiva.</p>
<p>CC4. Identificar les relacions sistèmiques entre les accions humanes i l'entorn i iniciar-se en l'adopció d'hàbits de vida sostenibles, per contribuir a la conservació de la biodiversitat des d'una perspectiva tant local com global.</p>	<p>El projecte pretén que l'alumnat i la comunitat educativa compregui els impactes humans sobre el medi ambient i promoure actituds responsables envers l'entorn.</p>

Per finalitzar, cal remarcar que la sostenibilitat no és només un contingut específic dins del currículum, sinó una mirada transversal que cal tractar tant a infantil com a primària. És una manera d'entendre l'educació com a eina per formar ciutadans crítics, compromesos amb el seu entorn i capaços d'actuar de manera responsable i respectuosa amb el planeta.

Conclusions

Després d'haver desenvolupat el present treball centrat en el Pla de Millora del Projecte Educatiu de Centre de l'Escola Cèlia Artiga de Reus i d'haver creat el projecte "Tintem l'Escola de Verd", es pot concloure que aquest ha estat un procés profundament enriquidor, necessari i transformador, que ha permès incorporar els valors i principis de la sostenibilitat a l'escola a través de diverses accions i estratègies, tenint com a referència la cura del planeta i la responsabilitat col·lectiva.

El punt de partida ha estat la detecció i l'anàlisi de les mancances reals del centre respecte al compromís ambiental, fet que ha posat en valor la necessitat de desenvolupar i implementar un projecte d'Escola Verda al centre educatiu.

Una part important del procés de millora ha estat l'experiència d'observació directa duta a terme al propi centre. Vaig anar a visitar l'Escola Cèlia Artiga, una experiència que em va permetre observar de primera mà els espais, especialment l'hort escolar, i parlar directament amb el director i mestres de l'escola. Aquesta trobada va ser molt valuosa, ja que em va proporcionar informació rellevant, actualitzada i contextualitzada sobre la realitat del centre, facilitant així l'elaboració d'un projecte totalment lligat amb la situació actual de l'Escola Cèlia Artiga.

Aquest treball parteix del pensament que l'educació és clau en la formació de ciutadans crítics, responsables i compromesos amb el medi ambient, i que aquest compromís ha de ser compartit amb tota la comunitat educativa. En aquest sentit, el projecte "Tintem l'Escola de Verd" té com a objectiu principal impulsar la integració de la sostenibilitat en el dia a dia del centre i facilitar la seva futura incorporació a la Xarxa d'Escoles Verdes de Catalunya.

Un dels principals resultats del projecte ha estat l'elaboració d'un Pla d'Acció per a la sostenibilitat, un requisit fonamental per poder formar part de la Xarxa. Aquest pla recull els objectius, les accions, les estratègies, els recursos, els indicadors i la temporalització de cada acció, i està organitzat en quatre àmbits d'intervenció: pedagògic, docent, de comunitat educativa i entorn i, de gestió i funcionament del centre. Tot aquest pla de millora s'ha elaborat a partir de les mancances detectades,

així com dels fonaments teòrics que sustenten i donen valor a la gran importància de la implementació del projecte, juntament amb les lleis, decrets i ordres que l'avalen.

Un altre aspecte clau ha estat la revalorització de l'hort escolar com a recurs pedagògic, que ha passat de ser un espai poc aprofitat a esdevenir una eina educativa amb gran potencial per treballar valors, hàbits i competències relacionades amb la sostenibilitat de manera activa, vivencial i significativa. També cal destacar tota la formació que rebran els docents per tal d'implementar totes les accions descrites anteriorment i, la rellevància de la participació de la comunitat educativa al llarg de la implementació del projecte.

Malgrat això, personalment penso que la revalorització de l'hort també pot comportar reptes metodològics que els docents hauran de fer-hi front si es vol aconseguir un bon ús d'aquesta eina pedagògica tan potent. Per tant, el compromís dels professionals docents i la motivació d'aquests és clau perquè l'hort escolar cobri vida de nou. Cal tenir en compte també que hi ha d'haver un manteniment regular de l'espai, ja que si no fos així podria tornar a quedar abandonat com havia passat fins ara. I, a més, un dels punts febles d'aquesta revalorització és el cost econòmic que suposaria fer la reforma de l'espai.

Seguidament, cal destacar que s'han assolit els objectius plantejats a l'inici, tant l'objectiu general recollit en el Projecte Educatiu de Centre de l'escola, ja que s'han tingut en compte els principis que cal tenir presents per aconseguir ser Escola Verda i s'han aplicat a través de les accions i estratègies plantejades per tal de tenir cura del medi ambient, demostrant com petits gestos poden generar grans canvis:

Integrar els principis d'Escola Verda per fomentar hàbits respectuosos amb el medi ambient, impulsant projectes que connectin l'alumnat amb la natura i desenvolupant espais sostenibles al centre.

Com també els dos objectius específics del projecte "Tintem l'Escola de Verd":

- **Integrar l'educació per a la sostenibilitat en el projecte educatiu i en la vida quotidiana del centre, fomentant la consciència ecològica i compromesa amb el medi ambient.**
- **Aportar eines i estratègies per sensibilitzar l'alumnat i tota la comunitat educativa sobre la importància de cuidar l'entorn i fomentar hàbits responsables des de la primera infància.**

A llarg termini, cal recordar que el centre es compromet a fer una revisió periòdica tant del Projecte Educatiu de Centre com del projecte "Tintem l'Escola de Verd" perquè som molt conscients de la gran importància que té anar incorporant noves accions, estratègies i objectius a mesura que aquests es vagin aconseguint. L'escola pretén assolir l'èxit respecte al projecte a través d'una millora contínua d'aquest.

En definitiva, aquest treball evidencia que la transformació cap a una escola més sostenible no només és possible, sinó absolutament necessària. Aquest projecte ha de ser entès com a instrument de canvi que va més enllà de l'acció puntual.

Finalment, personalment la realització d'aquest treball de final de grau m'ha aportat nous coneixements que han enriquit la meua formació acadèmica i professional. He pogut investigar i aprofundir en l'aprenentatge de la sostenibilitat, com aplicar-la perquè un centre educatiu es converteixi en escola verda i tingui compromís amb el medi ambient, entre d'altres. Crec fermament que, actualment més que mai, tothom ha de ser conscient que la responsabilitat individual i col·lectiva és fonamental per aconseguir un món millor. Com a futura docent, puc i vull educar en valors de sostenibilitat als meus futurs i futures alumnes, perquè des de l'educació es pot inculcar una societat més justa, responsable i respectuosa amb el planeta.

Bibliografia

- CATESCO, Educació 2030. (s. d.). *Educació per als Objectius de Desenvolupament Sostenible. Objectius d'aprenentatge*. Recuperat de https://catesco.org/wp-content/uploads/2023/12/EducacioODS_2aEdicioReimpr_DEF-4.pdf
- Decret 175/2022, de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica. Generalitat de Catalunya. Recuperat de <https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es-ct/d/2022/09/27/175>
- Decret 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil. Generalitat de Catalunya. Recuperat de <https://dogc.gencat.cat/ca/document-del-dogc/?documentId=951431>
- Gencat. Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible. (s. d.). *L'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible*. Recuperat de https://cads.gencat.cat/ca/Agenda_2030/
- Generalitat de Catalunya. (2014, Gener). *Projecte educatiu de centre*. Recuperat de <https://educacio.gencat.cat/ca/arees-actuacio/centres-serveis-educatius/projectes-centre/projecte-educatiu-centre/#:~:text=El%20projecte%20educatiu%20de%20centre,organitziatius%20i%20el%20projecte%20lingüístic>
- Generalitat de Catalunya. (2022, Agost). *Procés per esdevenir una escola verda*. Recuperat de https://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/persones-i-natura/centres-educatius/xarxa-escoles-verdes/proces-esdevenir-escola-verda/
- Generalitat de Catalunya. (2024, Setembre). *Escoles verdes - Iniciació a l'educació per a la sostenibilitat*. Recuperat de <https://xtec.gencat.cat/ca/formacio/formaciogeneralprofessorat/escoles-verdes-iniciacio-edu-sostenibilitat/>
- Generalitat de Catalunya. (s. d.). *Escoles verdes*. Recuperat de <https://xtec.gencat.cat/ca/projectes/escoles-verdes/>
- Generalitat de Catalunya. (s. d.). *NESE*. Recuperat de <https://xtec.gencat.cat/ca/curriculum/diversitat-i-inclusio/atencio-educativa-als-alumnes/nese/>
- Generalitat de Catalunya. Servei educatiu del baix camp. (2025). *Procés per ser Escola Verda*. Recuperat de <https://serveiseducatius.xtec.cat/baixcamp/projectes/escoles-verdes/proces-per-ser-escola-verda/>

Growth engineering. (2023, Setembre). *John Dewey's learning theory: how we learn through experience*. Recuperat de <https://www.growthengineering.co.uk/john-dewey/>

Joseba Martínez Huerta. (2010, Maig). *¿Qué significa sostenibilidad para la escuela?*. Recuperat de https://www.miteco.gob.es/content/dam/miteco/es/ceneam/articulos-de-opinion/2010_05joseba_tcm30-163496.pdf

Ley 7/2021, de 20 de mayo, de cambio climático y transición energética. «BOE» núm. 121, de 21 de mayo de 2021. Recuperat de <https://www.boe.es/buscar/pdf/2021/BOE-A-2021-8447-consolidado.pdf>

Llei 12/2009, de juliol, d'educació. Recuperat de <https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es-ct/l/2009/07/10/12>

Llei 16/2017, de l'1 d'agost, del canvi climàtic. Recuperat de <https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es-ct/l/2017/08/01/16>

Ministerio para la transición ecológica y el reto demográfico. (s. d.). *Escoles verdes. Programa de la Generalitat de Catalunya para incorporar los valores de la educación para la sostenibilidad en todos los ámbitos de la vida del centro*. Recuperat de https://www.miteco.gob.es/es/ceneam/programas-de-educacion-ambiental/programas-de-otras-entidades/escoles_verdes.html

Moreno-Sierra, D., Martínez-Pérez, L. (2022, Abril). Educación ambiental crítica freireana: análisis de corrientes y aportes para la formación de profesores. Recuperat de <https://revistas.upn.edu.co/index.php/TED/article/view/16501/11211>

Ordre TES/154/2018, de 19 de setembre, per la qual s'aproven les bases reguladores del Premi Escoles Verdes de la Generalitat de Catalunya. Recuperat de https://mediambient.gencat.cat/web/.content/home/ambits_dactuacio/persones-i-natura/centres-educatius/escoles-verdes/que-ofereix-xarxa/actes-i-reconeixement/premi-escoles-verdes/destacats/Basses-Premi-DOGC.pdf

Reial Decret 210/2018, de 6 d'abril, pel qual s'aprova el Programa de prevenció i gestió de residus i recursos de Catalunya (PRECAT20) (publicat al BOE núm. 92, de 16 d'abril). Recuperat de https://residus.gencat.cat/web/.content/home/consultes_i_tramits/normativa/normativa_catalana_en_materia_de_residus/rd_210_2018.pdf

Simply Psychology. (2025, Març). *Zone Of Proximal Development*. Recuperat de <https://www.simplypsychology.org/zone-of-proximal-development.html>

UNESCO. (2024, Juny). *¿Por qué la educación verde es la mejor solución a largo plazo para nuestro planeta?*. Recuperat de <https://www.unesco.org/es/articulos/por-que-la-educacion-verde-es-la-mejor-solucion-largo-plazo-para-nuestro-planeta>

UNESCO. (2024, Octubre). *Qué debe saber acerca de la Educación para el Desarrollo Sostenible.* Recuperat de <https://www.unesco.org/es/sustainable-development/education/need-know>

UNESCO. (2025, Abril). *Escuelas verdes. Desarrollo del Estándar de Calidad para las Escuelas Verdes.* Recuperat de <https://www.unesco.org/es/sustainable-development/education/greening-future/schools>

UNESCO. (2025, Gener). *Currículos verdes. Desarrollo de Orientación sobre el currículo verde.* Recuperat de <https://www.unesco.org/es/sustainable-development/education/greening-future/curriculum>

UNESCO. (s. d.). *Educación para el Desarrollo Sostenible. Aprender a actuar en favor de las personas y el planeta.* Recuperat de [https://www.unesco.org/es/sustainable-development/education#:~:text=La%20Educación%20para%20el%20Desarrollo%20Sostenible%20\(EDS\)%20dota%20a%20las.la%20economía%20y%20la%20sociedad.](https://www.unesco.org/es/sustainable-development/education#:~:text=La%20Educación%20para%20el%20Desarrollo%20Sostenible%20(EDS)%20dota%20a%20las.la%20economía%20y%20la%20sociedad.)

ANNEXOS

Annex 1. Entrevista al Julián, el director de l'Escola Cèlia Artiga.

Dia de l'entrevista: 4 d'abril del 2025.

Lloc: Escola Cèlia Artiga, Reus. (Trobada presencial).

Hora: 9:45 h

1. L'Escola Cèlia Artiga forma part de la Xarxa d'Escoles Verdes de Catalunya?

No, nosaltres no formem part de la Xarxa. Actualment, no tenim intenció d'unir-nos-hi, ja que tampoc tenim cap docent interessat a formar-hi part i necessitem el compromís de tota la comunitat educativa.

2. Com està integrat l'hort en el dia a dia de l'alumnat?

L'hort de l'escola és més aviat petit i, per aquest motiu, només l'utilitzen els nens i nenes d'infantil. Des d'I3 fins a I5 disposen d'una franja horària fixa a la setmana per anar a l'hort, però el que fan bàsicament és fer planter i treure males herbes. Això sí, a l'àrea de coneixement del medi, cada curs d'infantil treballa un tipus de planta (aromàtiques, hortalisses...) i això ho relacionen amb la feina que fan a l'hort, de manera pràctica.

El que sí que volem fer és canviar el material del qual estan fetes les jardineres, ja que són totxanes i no és un material gaire adequat.

A més, l'hort és un espai més del pati, és a dir, està obert durant l'esbarjo i els nens i nenes tenen total llibertat d'accedir-hi, veure les plantes, seure tranquil·lament i esmorzar allà.

3. I tenen cura de l'hort durant l'hora del pati? O hi ha d'haver sempre algú vigilant?

Tenen molt de respecte per l'hort i gairebé mai tenim cap problema ni cap nen o nena que intenti trepitjar la zona plantada ni res per l'estil.

Tenim també la zona del Jardí on tenim maduixes i un jardí vertical que vam fer l'any passat amb cactus. Aquesta zona és la que més utilitzen a l'hora del pati, seuen als tronquets, miren les flors i esmorzen tranquil·lament, també n'hi ha d'altres que venen i juguen amb les pedretes.

4. Feu ús del compostador?

La veritat és que no, de fet ens estem plantejant treure'l l'any vinent, ja que no l'utilitzem gairebé mai. Ens dona molta feina i, tot i que hem intentat implementar-ne l'ús en el dia a dia dels nens i nenes, ara mateix no ens és gaire útil. De tant en tant llencem l'orgànica i poc més.

5. I què me'n pots dir de l'hotel d'insectes que teniu a l'hort?

Des que el tenim no hem notat que hi vagin gaires insectes... El van venir a muntar treballadors de l'empresa Taller Baix Camp fa uns anys. De tant en tant hi va algun insecte i aprofitem per ensenyar-los als més petits de l'escola.

-Aquestes imatges mostren com està actualment l'hort de l'escola. És un espai reduït i, tot i que hi planten de tant en tant, no està gens aprofitat.

